

lum, si exigatur, tanquam ex justitia debitum. 3, ab eodem Innoc. ibi, *Cum numerata pecunia pretiosior sit numeranda; & nullus sit, qui non maioris faciat pecuniam presentem, quam futuram, potest creditor aliquid, ultra sortem, à mutuataro exigere, & hoc titulo ab usura excusari.*

703 Alia non exprimunt Bulla Latina, & compositionis summarium, sed per clausulas generales compositionem concedunt, ibi, *Super male ablatiis, aut aliter male acquisitis. Sobre quaisquer bens mal levados, ou adquiridos por qualquer outro modo illicito, por qualquer forma, officio, ou trato, &c.* Circa hæc bona illicite comparata aliqua jam diximus à n. 641. Ut autem omnia in generali clausula comprehendantur, absolute dicimus in Bulla concedi compositionem super male acquisitis, quoties, quia illorum dominus, post factam debitam diligentiam, ignoratur, possidens tenetur illa restituere pauperibus, aut in pia opera expendere juxta jus commune positivum; nisi ea bona per sententiam judicis, aut alio modo legitimo jam sint applicata alicui speciali loco pio, Ecclesie, aut personæ; quia tunc jam dabitur certus creditor à Judice designatus; ut jam notavi n. 692. *fine.*

704 Ex hac universali resolutione ad omnia bona illicite habita sive per officium, sive per pondera, sive quocunque alio modo injusto procc-

edit *Nog.* ad diversos casus in particulari. *Et d. 25. Sect. 29. à n. 307. agit de Judicibus tam secularibus, quam Ecclesiasticis, tam ordinarijs, quam delegatis. Et ibidem de omnibus Afferit 1. ut probabilius non indigere compositione super acceptis pro injusta sententia ferenda, si de facto eam protulerint; quia sic accepta possunt ab eis retineri. Dixi si de facto eam protulerint; quia, si promissis non iteterint, tenentur danti accepta restituere; & si hic sit certus, non datur locus compositioni; sicut neque super damno dato partibus, si de illis constet.*

705 Afferit 2. teneri ad restituenda ea, quæ acceperunt pro ferenda justa sententia, si data fuerunt ad redimendam vexationem, vel ne à parte contraria judex subornaretur; hæc enim danti sunt restituenda; quia dominium non amittit; cum illud a se voluntarie non abdicaverit. Si autem judicibus aliquid liberaliter detur; tunc ait posse eos per Bullam componi in sententia docente leges prohibentes judicibus acceptationem munerum non impedire dominium eorum, nisi post sententiam. Secus in opposita, & communi sententia; in qua proinde non datur locus compositioni. Addit *ex Trullenb. & Rodrig.* non teneri judicem munera accepta restituere, nec compositione indigere. An probabiliter, alij viderint.

706 Asserit 3. Judicem in causis spiritualibus, v.g. matrimonialibus, beneficialibus &c. licet timoriam in acceptatione commiserit, posse per Bullam componi, & non teneri acceptum danti restituere. Deinde à n. 320. cum aliqua de illis notitia affert duas propositiones ad iudices spectantes, & damnatas; Primã ab Alex. VII. ibi, *Quando litigantes habent pro se opiniones æque probabiles, potest iudex pecuniam accipere pro ferenda sententia in favorem unius præ alio.* 2. ab Innoc. XI. ibi, *Probabiliter existimo iudicem posse judicare juxta opinionem etiam minus probabilem.*

707 Eadem d. 25. Sect. 31. à n. 329. agit. de testibus, scribis, notariis, advocatis, & de alijs ministris publicis, qui si per actiones injustas aliquid acceperunt, juxta sententiam satis communem asserentem acceptum ob turpem causam posse retineri, non tenentur ad restitutionem, nec compositione indigent. Secus dicendum in sententia docente sic acceptum distribuendum esse pauperibus. Quando vero hujusmodi Ministri justitiæ teneantur à se injuste damnificatis restituere damna vide apud eundem, & alios ab eo citatos.

708 Sect. 32. à n. 336. agit de mercatoribus, negotiatoribus & quibuscunque genus aliquod commercij exercentibus. Et certum est damnum illatum per fraudem, & dolum in emptionibus, & venditionibus, alijsve contractibus,

illis, qui damnum passi sunt, esse restituendum. Si tamen personæ læsæ inveniri non possunt, datur compositioni locus; quia ea bona debentur pauperibus, vel ipsi locis: quando vero Mercatores peccent in occultandis mercium defectibus; in conficiendo monopolium; in arcendis metu, & fraude alijs ab emendis, quæ sub hasta venduntur, ut ipsi minoris emant; in vendendo ultra taxam? Vide apud ipsum, & ab eo citatos, & ad extremum propositionem damnatam ab Innoc. XI. ibi, *Contractus Mobatras (Lusitanæ Trapassa de quo Ordin. l. 4. tit. 67. §. 8.) est licitus, etiam respectu ejusdem personæ, & cum contractu retro venditionis præviè inito, cum intentione lucri.* De exercentibus commercium in rebus, quæ consistunt in pondere, mensurâ, & adulterinis admixtionibus, diximus à n. 647.

709 Sect. 33. à n. 345. agit de compositione super bonis inventis, & præsertim super bonis naufragantium. De bonis vero inventis satis jam diximus à n. 444. Et iterum n. 644. Circa bona naufragantium post plures casus, in quibus ea sibi appropriantes nec incurrunt excommunicationem, nec peccant, juxta varios AA. Ipse à n. 350. Docet 1. Si naufragantes sint Fidei orthodoxæ inimici; aut alij, cum quibus hoc Regnum bellum gerit; aut in mari piraticam vitam agentes; tam bona ex eorum naufragio in littore inventa, quam naves ipsæ

ipsæ sunt capientium, five illorum dominus ignoretur, five non. *juxta Ordin. l. 2. tit. 32. §. 1.* Et idem dicendum de personis ipsis, nempe de Mauris, qui in his littoribus ex naufragio salvantur. Nomine autem inimicorum Fidei intellige etiam hæreticos cum *Trullech. Mend. & alijs apud Nog. n. 347.* Et super hujusmodi bonis non indiget inventor compositione; quia sine hac illi sunt à Principe applicata.

710 Docet 2. alia bona naufragantium in nostris littoribus inventa, si illorum dominus intra semestre non inveniatur, esse tradenda Perfecto captivorum loci, qui ea in commentariolis referet, ut domino, si compareat, deductis expensis, ex pecunijs redemptionis solvantur: ut expresse habetur in *Ordin. cit. tit. 32. in principio.* Hæc lex fundatur in opinione asserente hujusmodi bona in opera pia esse applicanda; & piissimum opus est redimere captivos. *Et n. 353.* hanc esse in hoc regno praxim testatur; atque adeo talia bona non esse tradenda Ordinario, nec de illis intelligi casum reservatum in plerisque regni Diocesisibus pro bonis incertis, de quo late à *n. 443.*

711 Hac tamen regni lege non obstante Docet 3. Si amittatur spes inveniendi dominum talium bonorum posse inventorem super illis componi, cum intentione tamen illa tradendi domino comparenti, quod intelli-

ge, si compositio fiat per Bullas, juxta dicta à *n. 653.* Si enim compositio fiat cum Commissario premitente juridicam diligentiam, nihil tenebitur domino comparenti restituere, juxta dicta *n. 655.* quod ipse latius explicat *cit. d. 25. n. 356.* Docet 4. absque ulla compositione posse inventorem ea bona sibi retinere cum intentione illa tradendi domino comparenti, juxta satis probabilem sententiam circa alia bona inventa, in quibus, & in bonis naufragantium ipse *n. 354.* Coherenter procedit; & propterea hic locum habent superius dicta à *n. 446.* & *n. 644.* Et similiter discurrens circa bona in domo incensa, aut ex fluviali inundatione inventa, si domini prorsus ignorentur.

712 *Sect. 34. à n. 358.* agit de compositione super damnis per venationem, vel animalia illatis, qualia inferunt, qui permittunt, ut sua animalia segetibus alienis pascantur, vel eis damnum inferant; & qui occasione venationis segetes, vineas, aut hortos conculcant, tam per se, quam equorum pedibus, vel alio modo res alienas damnificant; & his expresse in summano compositionis adducto *n. 697.* conceditur compositio; dummodo segetum, vinearum, & horticulorum dominus facta diligentia inveniri non possit, quod difficile videtur. Deinde à *n. 359.* descendit ad casus particulares, in quibus agit, quando ad restitutionem teneantur pascentes ani-

animalia, cædentes ligna, venatores, & piscatores, pro quibus ipsum vide, & alios ab eo citatos.

713 *Sect. 35. à n. 368.* agit de cõpositione super rebus falsificatis, vel alijs deterioribus mixtis, quæ quidem conceditur, quando committitur iniustitia, & per consequens resultat obligatio restituendi, si post factam diligentiam damnificatus ignoretur. Et præter dicta *n. 648.* ibidem agit de vitiantibus triticum, vinum, argentum, aurû, ferrum, &c. & præcipue de Pharmacopolis, qui non habentes ab emptoribus expetita, alia similis virtutis vendunt, ne dicatur in suis officinis aliqua deesse. Et in hoc gravissime peccant, 1. quia eminentem decipiunt. 2. accipiendo certum pretium pro medicamento incerto. 3. offendendo infirmi salutem; neque enim ipsis evidenter constat ellectuarium, quod præstant, esse ejusdem virtutis cum petito ex Medici præscripto. Tenentur deinde restituere, & refartire omnia damna, tam eminentibus, quam infirmis, aut alijs secuta.

714 *Sect. 36. à n. 379.* agit de cõpositione simulatoris, super ijs, quæ fictione illicite acquisivit; ut sæpe contingit in illis, qui se fingunt pauperes, vel alicujus consanguineos, vel Sanctos; ut alij moveantur ad elargiendam eleëmofynam, vel faciendam donationem, vel beneficium conferendum, aut alia præstanda, quæ nullo titulo eis debentur. Et in primis,

absolute, & simpliciter docet, qui simulata paupertate, aut sanctitate accipiunt eleëmofynas, etiam parvas, & quotidianas, peccare, & teneri ad restitutionem, quia causa motiva in donantibus est paupertas, aut sanctitas petentis; & si hæc non subsistit, nec dominium eleëmofynæ acquiritur. Pro contraria sententia [saltem quoad parvas, & quotidianas eleëmofynas] stant *Sot. Granad. Fagund. Henriq. Coninch. Less. & Dian.*

715 Docet 2. hanc restitutionem à simulatore faciendam esse, juxta varias sententias, quas dicit probabiles, aut 1. ipsis dantibus eleëmofynas, si agnoscantur; aut 2. pauperibus; aut 3. danti, vel pauperibus, cui simulator voluerit. Ipse tamē ut probabilius tenet eleëmofynas tenues, quæ ostiatim petentibus solent erogari, esse restituendas alijs pauperibus; maiores autē, quæ non solent cuilibet pauperi erogari, dantibus debere restitui. Quoties autem eleëmofynæ sunt pauperibus restituendæ, possunt simulatores virtute Bullæ componi, etiam si dominus, qui eas donavit, non ignoretur.

716 Docet 3. simulantem cõsanguinitatem, si ea de causa aliquid accipiat, non posse compositione uti, si donator innotescat; quia huic facienda est restitutio; eo quod causa motiva non fuerit sola paupertas, sed simul etiam, aut sola consanguinitas, quæ non subsistit. Docet 4. Qui simulata sanctitate, aut doctrina be-

beneficium obtinuit, non posse componi; quia beneficia dantur absolute, sine ea conditione, & sanctitas solum est causa impulsiva, & non motiva, quæ est idoneitas, & hanc si re vera obtineat, ut beneficium digne administret, illud potest retinere. Si autem idoneitatem non habet, tenetur beneficium dimittere sub peccato mortali, & ad restitutionem fructuum male perceptorum, super quibus poterit componi, non tamen super titulo beneficij, ex dictis à n. 689.

717 *Secl. 37. à n. 395.* agit de compositione super possessis, quorum dominus ignoratur; & de Missis celebrandis, quando ignoratur, à quo accepta fuerit elemosyna. Et quoad 1. si ve ea bona possideantur titulo depositi à proprio domino facti, vel mutui, vel pignoris, vel ex aliquo contractu, aut quasi contractu dominium non transferente; si ad talem statum sit devenit, ut res possessa pauperibus sit distribuenda; eo quod illius dominus ignoretur, potest possidens per Bullam componi, juxta sæpe dicta.

§ Nota, quod si res aliena auctoritate Judicis apud aliquem deponatur, dum cujus sit decernatur; si dominus per sententiam designatus non compareat; non poterit hic depositarius per Bullam se componere; quia Judex fuit deponens, & de natura depositi est, ut totum deponenti tradatur. Si autem à Judice constituatur de-

positarius nomine domini tunc non comparentis, ut illi, si compareat, tradatur res deposita. Tunc si elapso debito tempore, & facta diligentia, dominus non compareat, & careat hæredibus, poterit super re deposita componi; quia jam nomine veri domini extat depositarius.

718 Quoad 2. licet Sacerdos non recordetur, nec à quibus elemosynas acceperit, nec pro quibus Missas sit applicaturus, non datur locus compositioni; neque quoad illam ea non recordatio cum constituit rei incertæ possessorem. Nam Missæ celebrandæ non sunt incertæ, nec personæ, quibus erant applicandæ; quia Deus, ad quem pertinet earum Missarum fructum concedere, illas personas scit, & cognoscit. Deinde Sacrificium eodem modo prodest vivis, & defunctis, si Sacerdos illud offerat juxta intentionem elemosynas erogantium.

719 *Secl. 38. à n. 400.* agit de compositione super illicite acquisitis per ludum, quæ quoties pauperibus distribuenda sunt, sub compositionem cadunt; nunquam tamen super illis fieri potest, si constet, cui restitutio facienda sit. Quando autem, & cui restituenda sint, quæ per ludum comparantur, per sequentes resolutiones exponit.

720 Docet igitur 1. qui aliquid lucratus est per fraudes con-

contra leges ludi; teneri ad restitutionem, collusori faciendam, non solum illius, quod per illas lucratus fuit, sed ad id, quod alius, si fraudes abessent, lucratus fuisset. Secus dicendum, si fraudes sint secundum leges ludi; quia tunc nec datur peccatum, nec restituendi obligatio. Docet 2. qui ludo per leges prohibito lucratur, non teneri ad restitutionem; quia leges id non intendunt, vel in eo sensu non sunt acceptæ. Docet 3. cum communi sententia, qui metu, aut coactione aliquem pertrahit ad ludum. Si coactus perdat, illi fieri debere restitutionem à cogente. At satis probabile est hunc ad restitutionem non teneri.

721 Docet 4. Qui in peritiâ ludendi maxime excedit alteri, ita ut detur moralis certitudo lucrandi, teneri ad restitutionem ipsi collusori faciendam, etiam si hic noverit excessum peritiæ in altero; quia non servatur æqualitas. Limita, nisi id lucrum præsumatur spontanea donatio, quæ præsumi potest, quando est parvum. Docet 5. Qui ludit cum filiis-familias, uxoribus, Religiosis, servis, & alijs, qui alienare nequeunt, quæ ludo exponunt, teneri ad restitutionem faciendam parentibus, maritis, monasterijs, & dominis. An vero alienare non valentes aliquam, & quotam quantitatem possint ludo exponere?

Resolvitur in materia de ludo.

722 Docet 6. qui ludat, si-ve credito, si-ve numerata pecunia, cum animo non solvendi, quod amiserit, & alter collusor id ignoret, secundum communem sententiam teneri restituere collusori, quod lucratus fuerit. At oppositum probabiliter docetur à *Sanch. Hurt. Lug.* & alijs. Docet 7. qui ludat cum beneficijs, & lucratus fuerit aliquid ex bonis superfluis, quæ erant distribuenda in usus pios (stante aliquorum sententia docente beneficiarium non esse dominum reddituum beneficij) posse per Bullam componi; quia compositio locum habet in bonis pauperibus distribuendis, aut in pios usus convertendis. At quia communis sententia tenet beneficiarios habere dominium, etiam eorum, quæ ex superfluis pauperibus sunt distribuenda, nec ad restitutionem tenetur lucrans, nec compositione indiget.

723 Docet 8. qui domum, mensam, taxillos, chartas, & similia ad ludum subministrant, cum teneantur ad restitutionem, in defectum colludentium, rerum ibi perditarum per fraudes, & ab ijs, qui alienare non possunt, posse se per Bullam componere, si ignorentur personæ, quibus faci-

enda erat restitutio, quæ facta non fuit ab ijs, qui lucrum illicite acquisierunt.

724 *Señt. 39. à n. 412.* agit de compositione super acceptis ob turpem causam, ubi de acceptis pro meretricio. Et quidem ex supra dictis multa jam resolvi possunt ad hanc compositionem spectantia. Et quia omnes alij casus circa illicite acquisita ob turpem causam nequeunt in compendium redigi; ut quid in quolibet tenendum sit, circa restitutionem, & compositionem; hanc ex *Azor. Molin. Salon. Less. Vasq. Lug. Dicast. Tamb.* & alijs tradit regulam universalem.

725 Quoties pretij traditio ex parte dantis, vel receptio ex parte recipientis, vel utraque ex parte utriusque, est ratione sui turpis, & illicita contra justitiam datur obligatio restituendi; & si ignoretur, post adhibitam diligentiam, cui facienda sit restitutio; datur locus compositioni per Bullam, loco distributionis in pauperes faciendæ. Quoties autem receptio ipsius pretij non sit contra justitiam post impletam conditionem turpem, potest pretium recipi, & retineri absque obligatione restituendi; quia hæc solum oritur ex peccato contra justitiam. Et tunc necessaria non est compositio, nisi ad summum, pro tranquillitate conscientiæ, in casu, quo non obstante vera probabilitate de eo, quod

acceptio non fuerit injusta, detur etiam probabilis opinio de obligatione distribuendi in pauperes, vel pios usus, quod acceptum sit.

726 Ex tradita regula multa facile resolvi possunt, quæ latius profequitur *Nog. à n. 414.* Primo circa filios, servos, Religiosos, & alios alienare non valentes supra *n. 721.* Secundo circa latrones, & usurarios, de quibus supra *n. 702.* Tertio circa simoniacos, de quibus supra *n. 706.* Quarto circa Judices, & alios justitiæ ministros, de quibus supra *à n. 704, & n. 707.* Quinto per multas, & varias resolutiones circa mulieres, sive in publico meretricio, sive occulte turpiter viventes; sive solutas, sive conjugatas, aut Moniales ob turpidinem aliquid accipientes; ubi etiam quid dicendum, si pretium sit excessivum, si à Religiosis, aut alijs alienare non valentibus sit acceptum. Sexto circa uxores, filias, & servas, an debeant restituere pretium ex turpi lucro comparatum maritis, patribus, & dominis, aut Moniales Monasterio. Septimo circa viros accipientes ab uxoris pretium turpitudinis, an teneantur illud maritis restituere.

727 Ad calcem hujus Bullæ compositionis inquit: Quidnam potius Confessarius pœnitentibus suadere valeat, an integram resti-

tutionem faciendam pauperibus, aut pijs locis, in casibus, in quibus jure illis debentur bona, an compositionē virtute Bullæ? Respondent suadendam potius compositionem; tum ut pijsimum opus Bullæ promoveatur, quod Pontifex intendit; tū ut suavius restitutio adimpleatur. Si tamen pœnitens eligat integram restitutionem, illi est standum, ut ex maiori bonorum spoliatione ei meritum accrescat.

CAPUT XXVI.

De Bulla Defunctorum.

728 **V** Erba Bullæ Latinæ, ex quibus Commissarius Bullam defunctorum deprompsit, ita habent: *Quod etiam pro cuiuscunque elemosynarum voluntate, animabus in Purgatorio existentibus, quæ per charitatem Christo unitæ ab hac luce migraverint, pro quibus, juxta præmissa, collata fuerit, ad relaxationem pœnarum, quibus secundum D. Justitiam expositæ sunt, suffragetur.*

729 In Bulla vero ipsa defunctorum, quoad præsens attinet, ait Commissarius, ibi, *Primeiramente, que toda a pessoa, que der a esmola abaxo declarada, pela alma de qualquer defuncto, a que quizer applicar, a livre das penas do Purgatorio, por modo de suffragio;*

É livrarà tantas almas, quantas vezes der a dita esmola, É fixer a tal applicaçõ. Item, que por modo de suffragio, visitando as Igrejas, que se contem na Bulla dos vivos, ganha por cada huma das ditas almas, a que applicar a tal visitaçõ, as indulgencias da dita Bulla. E por quanto vòs N. destes sincoenta reis, fica livre das penas do Purgatorio a alma, pela qual foy vossa tençõ dar a dita esmola. E os que a derem tomaraõ este summario impresso, com o nome escrito nelle da pessoa, que der a dita esmola; É naõ o levando, nem se escrevendo nelle seu nome, naõ lhe valerà.

ARTICULUS I.

De multis remissive circa suffragia, & indulgentias pro defunctis.

730 **M**ulta d. 26. à n. 4. aliorum Cruciatæ Expositorum vestigijs insistens, tractat Nog. quæ ad institutum morale, & Confessariorum praxim parum, aut nihil conducunt; & ideo solum scetionum titulos proponam, citatis numeris, ut, qui velint, ipsum adeant.

§ Primo igitur à n. 4. tractat, an detur Purgatorium, ubi sit, & an sit unum omnium animarum ibi detentarum? 2. à n.

9. Quot, & quales pœnas animæ in Purgatorio patiuntur? 3. à n. 17. Quanto tempore animæ in Purgatorio detineantur. 4. à n. 29. An pœnæ Purgatorij per suffragia quoad intentionem minuantur? 5. à n. 36. An animæ in Purgatorio sint certæ de sua salute, & mereri, aut demeri in eo possint? 6. à n. 40. An animæ Purgatorij antequam purgentur possint ex eo exire? Et an ibi pro nobis Deum orent? 7. à n. 49. An suffragia vivorum valeant pro defunctis? 8. à n. 54. An suffragia fidelium profint animabus Purgatorij per modum meriti de condigno? 9. à n. 62. An suffragia fidelium animabus Purgatorij profint, per modum meriti de congruo, aut per modum impetrationis? 10. à n. 79. An nostra suffragia profint defunctis ex justitia, an ex Dei misericordia? 11. à n. 96. An Deus infallibiliter suffragia pro defunctis acceptet? 12. à n. 104. Quæ conditiones requirantur ex parte offerentis, ut suffragia profint defunctis? 13. à n. 119. Quæ conditiones requirantur ex parte animarum Purgatorij, pro quibus suffragia offeruntur? 14. à n. 125. An Missæ Sacrificium profint animabus Purgatorij, quoad satisfactionem, & impetrationem? 15. à n. 132. An Missa de Requiem magis defunctis sit utilis,

quam alia, & qui illam tenetur dicere determinata die, possit aliâ satisfacere? 16. à n. 143. In quibus diebus Missam de Requiem possit Sacerdos celebrare?

731 17. à n. 161. agit de Missis defunctorum in Altari privilegiato. Deinde à n. 166. exponit omnes, & singulas clausulas apponi solitas in Brevis pro Altaribus privilegiatis. Postea à n. 212. inquit 1. An Sacerdos obligatus ad Missam in Altari privilegiato suæ obligationi satisfaciat celebrando in Altari non privilegiato cum numismate, aut calculo indulgentia plenaria affecto? & à n. 215. cum communi, & tenenda sententia respondet negative. Inquit 2. à n. 222. An Sacerdos habens Bullam Cruciatæ possit satisfacere Missæ dicendæ in Altari privilegiato visitando quinque Ecclesias, vel quinque Altaria in diebus stationum? Et similiter à n. 225. Respondet negative. Inquit 3. à n. 231. An tantum valeat una Missa pro omnibus defunctis oblata, ac si pro uno tantum offerretur? Et respondet tam fructum Missæ factisfactorium ex opere operato, quam valorem satisfactionis ex opere operantis minus prodesse, si Missa pro pluribus, quam si pro uno offeratur. Inquit 4. à n. 242. An com-

communio oblata pro defunctis, illis proficit ex opere operato? Respondet nullum in defunctis effectum causare ex opere operato. Inquirit 5. à n. 255. An sacra communio defunctis applicata, illis ex opere operantis prodesse possit? Respondet affirmative, si digne à viventibus accipiatur. Inquirit 6. à n. 262. An opera ex præcepto debita possint pro defunctis, ut satisfactoria applicari? Rejctis duabus alijs sententijs, cum verissimâ, ut inquit, respondet omnia opera pœnalia, sive ex præcepto sint debita, sive non, esse satisfactoria pro peccatis proprijs, & etiam pro alienis, & defunctis prodesse, si illis ab operante applicentur.

732 Inquirit 7. à n. 270. An Confessarius possit imponere pœnitentiam sacramentalem implendam pro defunctis? Affirmative respondet cum DD. communi sententia; quidquid in contrarium tenuerit *Joann. Sanchez. Vega, & Pedraza*. Inquirit 8. à n. 276. An sepultura sacra, aspersionis aquæ benedictæ, & delatio defuncti, ad tumulum in sacro habitu alicujus Religionis sint utiles animabus Purgatorij? Quoad omnes partes respondet esse valde utiles. Inquirit 9. à n. 281. An animæ

in Purgatorio detineantur, quoad usque ab hæredibus, seu testamentarijs restituantur ea, quæ defuncti debebant? Plures affirmant apud ipsum; Ipse tamen cum communi Theologorum respondet negativam sententiam esse veram; atque adco animam defuncti non detineri in Purgatorio ob dilationem, vel omissionem restitutionis (per se spectatæ) ab hærede, vel testamentarijs; quanvis per accidens possit restitutio suffragari defunctis.

733 Inquirit 10. à n. 302. Quodnam suffragium sit alio magis satisfactorium pro defunctorum animabus? Supponit, quod latius expendit cit. d. 26. n. 50. ex *Trid. sess. 14. Can. 13. & ex Cap. Animæ defunctorum 13. q. 1.* nimirum ea, quæ pro defunctis offerri possunt ad quatuor reduci capita suffragiorum. Deinde relatis tribus inter se diversis sententijs, Respondet 1. suffragium defunctis utilissimum esse incrementum Missæ Sacrificium. Resp. 2. post Sacrificium Missæ, præcipuum inter reliqua suffragia locum obtinere indulgentias, quæ per modum suffragij defunctis applicantur. Resp. 3. jejunia, quorum nomine veniunt flagellationes, & aliæ carnis macerationes, prodesse defunctis magis, quam eleëmofyna, & oratio. Resp. 4. eleëmofynam magis prodesse, quam oratio. Docet tandem à n. 315. quæ in prædictis responsionibus dicta sunt, esse

esse intelligenda ex genere, & natura ipsorum suffragiorum; nam per accidens, & ex aliquibus circumstantijs potest aliud contingere.

734 Inquiri 11. à n. 318. Quinam possint indulgentias pro defunctis concedere. Respondet solum S. Pontificem, & non Episcopos, aut alios Prælatos. Inquiri 12. à n. 324. An indulgentiæ pro defunctis concedantur per modum absolutionis, an per modum suffragij? Indulgentia tunc conceditur per modum absolutionis, quando conceditur subdito ab eo, qui in illum habet auctoritatem. Per modum vero solutionis, seu suffragij, tunc conceditur, quando remissio pœnæ non fit ab homine iudice, sed à Deo acceptante pretium idoneum ex communi Ecclesiæ Thesaurò, quod tamen pretium homo nempe S. Pontifex ad id exhibet. Respondet igitur non posse S. Pontificem concedere indulgentias animabus Purgatorij per modum absolutionis; quia jurisdictionem directam in illas non habet, posse tamen dictis animabus indulgentias concedere per modum solutionis, sive suffragij; ut ipsa tuadet praxis SS. Pontificum, qui, dum indulgentias pro defunctis concedunt, utuntur clausula, *Per modum suffragij.*

735 Inquiri 13. à n. 330. An applicatio indulgentiæ pro defunctis

facta infallibiliter suum fortiatur effectum? Multi probabiliter negant; ipse tamen cum sententia magis pia, & ut ait, simpliciter vera, respondet affirmativè. Inquiri 14. à n. 336. An valide possint indulgentiæ applicari defunctis quando in formâ cõcessionis id non exprimitur. Respondet negativè. Et inde infert non posse pro defunctis applicari indulgentiam Jubilæi duplicis hebdomadæ: posse autem indulgentiam concessam Ecclesijs nostræ Societatis pro quartâ cujuslibet mensis Dominicâ ad Communionem generalem designatâ; quia in concessione hujus exprimitur id, & non exprimitur in concessione illius Jubilæi.

736 Inquiri 15. à n. 344. An possit quis propria auctoritate indulgentiam, quam intendit lucrari, pro defuncto offerre, sicut potest pro eodem jejunia, disciplinas, &c. Possè id fieri licite, & fructuose affirmat *Gobat. Nog.* vero respondet 1. esse meritoriû, satisfactoriû, & impertratoriû, atque adeo bonû, & licitum hûc actû *Clementissime Deus, rogo te, ut indulgentiam plenariam, quam cràs in die Portiunculæ comparare studebo, digneris admittere potius pro expiandis mei patris defuncti peccatis, quàm meis.* Respondet 2. non posse quem privata auctoritate fructuose, & cum effectû offerre, sive applicare pro defuncto suâ indulgentiâ, ut potest jejunia, flagellationes, &c. quia

quia ex dictis *n. antecedenti* indulgentia nō donatur, nec valide applicatur defunctis ab ipso offerente, nisi ex cōcessione Pontificis. Poterit igitur filius pro patre fructuose offerre satisfactionem illius actus, quatenus satisfactorius est, sicut jejuniij, non tamen fructum indulgentiæ; sicut non potest quis pro alijs applicare meritum suarum operationū, quod semper sistit in operante.

737 Inquiri 16. à n. 352. Quæ conditiones requirantur in eo, qui propositum habet consequendi indulgentiam pro defuncto? Et primò dubium excitat de statu gratiæ, & respondet duplicem dari sententiam. Prima affirmat requiri statum gratiæ saltem in eo momento temporis, quo completur opus impositum ad indulgentiam lucrandam. Ita *Belarm. l. 1. de indulg. c. 14. q. 5. Lug. de Pœnit. d. 27 n. 71. & alij, quibus accedit Gobat. tom. 2. Tract. 4. n. 491.* in casu, quo poterat lucrans sibi ipsi applicare indulgentiam, quam defuncto applicare intendit. Undè juxta *Gobat.* in visitatione quinque Altarium, ut quis indulgentiâ stationum per Bullam lucrandam defuncto applicet, debet esse in statu gratiæ; quia illam sibi poterat applicare; secus dicendum de accipiente Bullam defunctorum pro aliquo defuncto.

738 Secunda, & opposita sententia, quam ut communiorem, & veriorē amplectitur, absolute negat

requiri statum gratiæ. Et ratio quā nititur est; quia remissio pœnæ temporalis, quæ defuncto per indulgentiam applicatur non est per satisfactiones illam applicantis; sed per satisfactiones Christi Domini, & SS. quas S. Pontifex concedit ex Thesaurō ecclesiæ, undè indulgentia suum fortitur effectum ex opere operatio; ubi ex parte applicantis ponuntur conditiones à Pontifice requisitæ.

739 Dices pro 1. sententia. Ut aliquis sibi lucratur indulgentiam, requiritur status gratiæ: ergo etiam quando pro defuncto, vel alio illam lucratur. Confirmatur ex doctrina ipsius-met *Nog. d. 16. à n. 104.* quia existens in peccato mortali, sicut non potest pro se ipso satisfacere; ita neque pro defunctis, vel pro alijs fidelibus; plus enim [ut inter Theologos certum habetur] requiritur ad satisfaciendum pro alijs, quam pro se ipso: ergo similiter &c.

§. Resp. negādo cōsequentiam. Disparitas est, quia qui nō est in statu gratiæ habet obicē, nēpè peccatū mortale; undè indignus est, ut ei remittatur pœna per indulgentiā. Et ideo etiam pro se ipso satisfacere nō potest; siquidē habens reatū culpæ non potest se eximere à reatu pœnæ; culpa enim dū existit reddit hominē dignū punitione. At qui ponit conditiones à Pōtifice requisitas, & indulgentiā applicat, eum statum non requirit; quia, ut diximus. *n. antecedenti*, satisfacti-

ones per indulgentiam applicatę, non sunt proprię, sed ex Thesaurō ecclesię; sicut qui erogat pauperi eleēmosynam per famulum peccatorem non amittit suum meritum, & satisfactionem; quia eleēmosyna non est famuli, sed erogantis, qui illam donat. Ad confirmationē ex dictis patet solutio.

740 Secundo dubium excitat. An requiratur alicujus operis executio à lucrante prestanda, ut defunctus eam indulgentiam consequatur? Et planum est requiri executionem operis à Pontifice requisiti, & intentionem lucrandi indulgentiam pro tali, vel tali defuncto; cum enim opus sit proprium operantis; si ille nō dirigat intentionē suā in favorē alterius, sibi, & non alteri illud retinebit. Hęc autem applicatio debet præcedere opus à Pontifice requisitum ad indulgentiam pro defuncto consequendā. Unde, qui post recitationem Rosarij illud applicat pro defuncto, vel pro alio; pro illius peccatis non satisfacit, quia jam non est, in dominio applicantis. Qui verò Missam applicat in 1. momento ante consecrationem, apto tempore applicat; an verò possit in 2. momento defunctorum. Dubium est; aliqui affirmant, alij negant.

741 Nota deinde, quando in formula concessionis requiritur, ut opus injunctum pro defuncto offeratur, pro illo debere offerri; ut dicitur in concessionē indulgentię pro Altari privilegiato Missam applicandam

esse pro defuncto. At si in concessionē indulgentię non exigatur, quod opus injunctum applicetur pro defuncto; tunc potest lucrans indulgentiam offerre illud opus, seu satisfactionem illius pro alio quocunque, vel pro se ipso. Unde poterit quis pro defuncto applicare indulgentiam communionis generalis, de quā numero 735. ipsam vero communionē offerre pro alio, vel pro se ipso. *Nog. d. 26. à n. 259.*

A R T I C U L U S II.

De indulgentijs Animabus Purgatorij applicandis virtute Bullę tam vivorum, quam defunctorum.

742 **C**irca indulgentias statutorum, quę per modū suffragij possunt applicari animabus purgatorij, nihil hic addendum superest. Recole superius dicta toto *cap. 10. à n. 184.* Solum nota, ad eas lucrandas tam pro se, quā pro defunctis in diebus stationū, nō requiri Bullā defunctorum; sed sufficit, quod quis habeat Bullam communem vivorum, cum intentione lucrandi indulgentiam vel pro se, vel pro tali, aut tali defuncto juxta dicta *n. 740.*

743 At ut quis lucretur pro defuncto indulgentiam Bullę defunctorum propriam, & de quā in præsentī loquimur. Debet 1. erogare eleēmosynam Bullę receptori, non qualemcunque, & pro arbitrio suo, sed quinquaginta regalium Lusitanorū vulgo *meyo tostam.* Licet enim in Bul-

la Latina dicatur *Pro cuiuscunque eleemosynarum voluntate*. Commissarius, cui à Pontifice concessa est facultas taxandi eleemosynas pro Bullis, prædictam taxavit, & quidem æqualem pro omnibus Bullam ipsam defunctorum sumentibus, sive pauperes sint, sive divites. Non sufficit tamen tribuere dictam eleemosynam, ut defunctus liberetur à pœnis Purgatorii. Quia

744 Debet 2. erogans accipere summarium ipsum Bullæ defunctorum, & illud secum è domo thesaurarii defferre. Debet 3. in eodem summario defunctorum inscribi nomen illud sumentis; aliter non proderit defuncto indulgentia; ita, quoad utrunque disponente Commissario in eadem Bulla defunctorum supra adducta. *n. 729.* An verò accipiens Bullam defunctorum debeat illam conservare affirmant aliqui. Probabilius tamen respondetur negativè propter dicta à *n. 142.* de Bulla vivorum, & *n. 631.* de Bulla compositionis, in quâ, & similiter in Bulla defunctorum nihil Commissarius disponit circa retentionem.

745 Debet 4. qui pro defuncto Bullam defunctorum accipit prius habere cõmunem vivorum Bullam. Licet enim nec Bulla plumbea, nec summarium id declarent, ratione ostenditur; quia Pontifex annectit indulgentias, quas concedit pro defunctis illis, quas concesserat pro vi-

vis, & vult quod pro defunctis acquirantur, quas ipsi vivi pro se lucrari possint. Confirmatur 1. à paritate Bullæ compositionis; ad cuius valorè prærequiritur acceptio Bullæ communis vivorũ juxta dicta. *n. 629.* ergo similiter &c. 2. quia Bulla defunctorum est pars veluti secundaria, & accessoria Bullæ vivorum; ergo ut validè accipiatur debet supponere in accipiente partem primariam, & principalem. *Nog. d. 26. à n. 371.*

746 Quæres adhuc 1. quot Bullas defunctorum, durante anno Bullæ, possit sumere, qui jam Bullam vivorum habet? Respondetur unam tantum pro uno defuncto sumere; si verò accepit chirographum, de quo diximus *n. 153.* vel simul cum ipsa Bulla, vel post sex menses à publicatione Bullæ potest aliam Bullam defunctorum accipere, vel pro alio defuncto, vel pro eodem. Non tamen potest, eodem durante anno, sumere tertiã, aut quartã, &c. ratio est; quia in Bulla Latinã tot indulgètiæ plenariæ defunctis, quot vivis, conceduntur; sic enim illius verba adducta. *n. 728.* vertit Commissarius in summario Bullæ vivorum, ibi; *Item concede que as mesmas indulgentias se possão tambem applicar as almas do Purgatorio, que cada hum mais tiver em sua vontade:* Atqui vivi, qui sumunt tantum Bullam communem, unã tantum intra annum gaudent indulgètiã plenariã, & si accipiant chirographũ

graphum gaudent altera post sex menses à publicatione Bullæ: ergo eodem modo conceduntur defunctis.

747 Dices: Cômistarius in Bullâ defunctorum adducta. n. 729. post alia, ait ibi, *Et livrar à tantas almas, quantas veses der a ditto esmola, Et fizer a tal applicaçõ.* Respondetur Commissarij verba esse intelligenda juxta Bullam Latinam, nempe: toties quis animas liberabit, quoties pro se ipso potest indulgentiam plenariam lucrari. Vel sic: tot animas liberabit, quoties dederit dictam eleëmofynam, & talem fecerit applicationem. Cum autem pro se ipso solum semel, & iterum modo dicto possit lucrari indulgentiam; solum etiam semel, & iterum, si & Bullam, & chirographum accipiat, poterit dare eleëmofynam pro Bulla defunctorum; & sic tot animas liberabit, quot fuerint eleëmofynæ, quæ non possunt esse plusquam duæ. Expresse hoc habetur in Bulla defunctorum Hispanâ; juxta quam unam tantum potest accipere pro uno defuncto, qui unam tantum accipit Bullam vivorum; at si secundam vivorum accipiat [ut in Bulla Hispana conceditur, non tamen in nostra] potest alteram Bullam defunctorum accipere intra eundem annum pro eodem, vel altero defuncto *Nog. d. 26. à n. 365.*

748 Et ex eodem numero 369. nota eum, qui initio anni publicationis Bullæ accepit pro se Bullam vivorum, & simul chirographum, posse statim sumere unam Bullam defunctorum pro uno defuncto; sicut statim potest pro se ipso gaudere una indulgentia plenaria ex vi Bullæ vivorum. At sicut non potest gaudere statim pro se ipso secunda indulgentia plenaria ex vi chirographi lucranda; sed solum post sex menses à publicatione; ita statim non potest sumere secundam Bullam defunctorum chirographo correspondentem, sed solum post sex menses. Et ratio est; quia à Pontifice eodem modo conceduntur indulgentiæ plenariæ pro defunctis, erögata eleëmofyna, quo conceduntur pro vivis; si autem & vivorum Bulla, & chirographus accipiantur post quatuor, sex, aut plures menses à publicatione. Tunc circa Bullæ defunctorum acceptionem, procede coherentem ad hinc, & supra dicta. n. 154.

749 Quæres 2. quomodo, & quando facienda est applicatio Bullæ pro defuncto? Non est dubium, ut Bulla defunctorum suum sortiatur effectum, requiri applicationem illam accipientis, ut constat tum ex Bulla Latina, tum ex summario tam vivorum, quam defunctorum. Applicatio autem debet fieri pro determinata animâ, v. g. pro anima patris mei, vel matris meæ, aut pro anima Petri, &c. Potest etiâ fieri hoc modo:

do: applico hanc Bullam animæ in Purgatorio existenti, quam Deus videt magis, vel minus indigere. Deus enim optime scit quæ magis, aut minus indigeat. Si autem applicatio fiat pro anima, quam Deus vult, non habebit effectum Bulla, sicut illum non habet Missa, si eodem modo applicetur. *Nog. d. 26. n. 381. Ex Navar. Tamb. Diana, & alijs.*

750 Semel verò applicatione factâ pro uno defuncto, cum totum jam suum effectum habuerit, non potest eadem Bulla alteri defuncto applicari. Est autem optimum consilium applicationem facere conditionaliter, v. g. *Si pater meus indiget hac Bulla defunctorum illi eam applico; at si non indigeat, illam applico pro anima Petri; Et si hic non indigeat, pro anima mei fratris;* Et sub eadem conditione possunt fieri aliæ applicationes. *Nog. n. 382.* Et est maxime notanda hæc doctrina pro applicatione etiam Missarum, & aliarum satisfactionum.

751 Circa tempus, quo facienda est applicatio Bullæ defunctorum pro animâ defuncti. Respondetur securius esse illam applicare, quando applicans existimet se esse in statu gratiæ. Licet enim ex dictis. *n. 738.* cum communi DD. non requiratur status gratiæ in applicante Bullam, ut hæc profit animæ defuncti; contraria tamen sententia, de qua *n. 707* habet pro se graves Patronos, & potest esse coram Deo vera; & certè est

securior. *Nog. n. 383.*

752 *It. à n. 384.* cum alijs notat esse melius, & laudabilius, ut homo morti proximus, dum judicat se esse in gratia, mandet in suo testamento, vel exigat ab amico, illi tradendo elemosynam, ut pro se jam defuncto Bullam defunctorum suo nomine accipiat, dummodo moribundus ipse habeat Bullam vivorum; & si etiam chirographum habeat, idem poterit mandare circa secundam Bullam. Et sic operans meretur ex opere operantis ob illam bonam voluntatem; deinde si vera sit opinio requirens statum gratiæ in sumente Bullam, cum moraliter existimet se esse in eo statu, & Bulla sumatur suo nomine, & non alterius, qui fortè in peccato mortali erit, tutius operabitur.

753 Advertant tamen illi, quibus moribundus aut mādavit, aut rogavit, ut Bullam pro se defuncto & suo nomine sumerēt, illam esse sumendam intra annū à publicatione Bullæ, quam defunctus, dum viveret, habebat; quia post dictum annum elapsum, cum defunctus jam non habeat, neque pro illo sumi possit Bullam vivorum, inutiliter pro eo suo nomine accipietur Bulla defunctorum; sicut etiam ante annum elapsum, si eam vivus suo nomine non mandavit accipi. Recolle superius dicta. *n. 40. & à n. 638.* Adde quod sicut testator potest mandare suis hæredibus, ut singulis annis pro sua anima faciant tot Missas cele-

brare; ita eisdem mandare potest, ut nomine ipsorum habentium Bullam vivorum, singulis annis pro sua etiam anima Bullam defunctorum accipiant; & si hæredes eam sumere non possint, quia jam pro alio defuncto Bullam acceperunt; per aliquem, qui illam non solet accipere, accipi faciant, tradentes illi eleemosynam. *Nog. d. 26. à n. 385.*

754 Quæres 3. An magis profit una, vel altera Missa pro uno defuncto applicata, an Bulla defunctorum? Respondet *Nog. cum Tamb. d. 26. à n. 387.* sibi videri, cæteris paribus, melius esse Bullam defunctorum sumere, quàm unam, vel alteram Missam facere celebrare. Ratio illi est, quia valor Missæ satisfactorius defuncto applicatus non est infinitus, sed limitatus, ut ipse latè probat *cit. d. 26. à n. 234.* Et ideo potest contingere, ut pro uno defuncto non sufficiat una, vel altera Missa, imò nec triginta, centum, aut mille ad remissionem poenæ, quam habet luendam in Purgatorio: atqui sufficit indulgentia plenaria per Bullam defunctorum concessa, & applicata, quæ quoad satisfactionem non est limitata. Siquidem *Indulgentia plenaria* (ex *Laym*, & *DD. passim*) est quæ illimitate conceditur, & omnem poenam in Purgatorio pro peccatis luendam remittat; & in hoc distinguitur ab indulgentia partiali, quæ solum remittit partem poenæ: ergo, &c.

755 Dixi, cæteris paribus, quia effectus sacrificij Missæ ex opere operato est infallibilis, & semper prodest animæ in purgatorio existenti. At indulgentia in Bulla defunctorum concessa potest ex aliquo accidenti suum non habere effectum; quia fortasse requiritur status gratiæ in applicante, quem non habeat, aut alias ob causas adductas à *Nog. d. 26. n. 335.* Deinde sacrificium Missæ ex dictis. *n. 733.* habet potissimum locum inter omnia alia suffragia, & ex his poterit aliquando esse fructuosius defuncto, quam indulgentia Bullæ defunctorum. Tradita autem resolutio supponit plenariam Bullæ indulgentiam certo comparari. Adde quod etiam certo non constat de vero Sacerdotio offerentis sacrificium, nec de illius intentione applicandi Missam, &c.

756 Quæres 4. Quid nã sit anime Purgatorij utilius, sumere pro ipsa Bullam defunctorum, an celebrare Missam in Altari privilegiato? Supponendum in primis est tam Bullæ, quam Altaris privilegiati indulgentiam esse plenariam; deinde ad valorem indulgentiarum requiri causam piam, & honestam. Et his suppositis, Dico 1. Data equali causa, & certitudine pro utraque indulgentia utilius est anime offerri pro illa Missam in Altari privilegiato, quàm sumi Bullam defunctorum. Ratio est, quia supposita ea æqualitate, & certitudine, in Altari privilegiato præter indulgentiam

tiam plenariam (quæ etiam datur in Bulla) datur sacrificium Missæ, quod pro anima applicatur cum indulgentia; in Bulla autem solum indulgentia, & non sacrificium applicatur.

757 Dico 2. Si causa, & certitudo indulgentiæ Altaris privilegiati nõ sit æque proportionata, & certa, ac est causa, & indulgentia Bullæ defunctorum; utilius est pro anima Bullam accipere, quam Missam in Altari privilegiato celebrare. Ratio est; quia quo maior est causa, & certitudo indulgentiæ plenariæ, illius utilitas, & efficacia maior, & certior est.

758 Dico 3. Si dubitetur, quænam ex dictis causis ad dictas indulgentias sit maior, aut certior? Standũ est pro Altari privilegiato. Ratio est, quia in casu dubio, & æquali prævalet illa, quæ añexã habet Missã, propter rationẽ in prima resolutione datã.

759 Dico 4. Regulariter loquendo, maior, certior, & evidentior est causa, ob quam conceditur indulgentia Bullæ, quam sit ea, ob quam conceditur Altaris privilegiati indulgentia. Nam causa concedendi Bullam est bonum religionis catholicæ, nempe subventio locorum Africæ, & subsidium classis pro defensione nostrorum marium à Fidei inimicis. Causa vero concedendi Altare privilegiatum, cõmuniter loquendo est devotio Sãcti, indulgentiæ ecclesiæ, &c.

760 Inferes: Ergo sacerdos ex

stipe accepta obligatus ad dicendam Missam in Altari privilegiato satisfacere poterit sumendo Bullam pro eodem defuncto. R. negando illationem; quia dictus sacerdos convenit cum dante stipem de dicenda Missa in altari privilegiato; tenetur igitur stare conventioni, & ad illum non attinet, eam transgrediendo, agere de illo, quod extra conventum est defuncto utilius. *Nog. d. 26. à n. 392.*

761 Quæres 5. An plures Bullæ defunctorũ sumi possint pro eodẽ defuncto, aut una Bulla pro pluribus defunctis? R. quoad primam partem affirmativè; quia licet indulgentia plenaria per unam Bullam applicata sufficiat ad liberandam animam quamcunque à pœnis Purgatorij juxta dicta. *n. 754.* Nunquam tamen sumens Bullam pro defuncto potest esse certus de effectu, eo quod possunt concurrere circumstantiæ, ob quas priores Bullæ pro ipso susceptæ non profuerint ad indulgentiam juxta dicta *n. 755.* & latius à *Nog. d. 26. n. 335.* Adde quod licet sententia ab eo tradita, & à nobis supra relata. *n. 735.* de eo, quod indulgentia pro defunctis applicata infallibiliter consequatur suum effectum, sit probabilior; contraria tamen est probabilis, & juxta illam poterit Deus non acceptare indulgentiam plenariam pro remissione totius pœnæ. Eadem doctrina applicanda est

Al-

Altari privilegiato; nam propter easdem rationes solent in eo fideles pro eadem animâ applicare plura sacrificia.

762 Quoad secundam partem, de una Bulla pro pluribus defunctis, *Mend. d. 36. n. 2. & in Append. d. 4. S. 10.* affirmat posse fideles sumere unâ Bullam defunctorum pro duobus aut tribus, nec nō & pro omnibus defunctis. Hanc tamen sapientissimi viri sententiam omnino improbabilem existimat *Nog. d. 26. à n. 400.* ubi solū pro uno defuncto posse applicari quālibet defunctorum Bullam, optime probat primo ex ipso summario, ibi, *Pela alma de qualquer defuncto... fica livre das penas do Purgatorio a alma &c.* Secūdo à paritate Bullæ vivorū, quæ non potest accipi à duobus, ut inter se dividant fructum indulgentiæ vivis concessæ. 3. à paritate indulgentiæ concessæ Altari privilegiato, quæ similiter pro pluribus dividi non potest. 4. ex dictis *n. 665.* pro Bullâ cōpositionis.

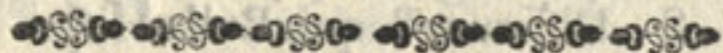
763 Quæres 6. An Bulla defunctorū possit applicari pro defuncto, qui mortuus est in alio regno, ubi hæc nostra Bulla nō publicatur? Ad resolutionē recolenda hic sunt, quæ diximus toto *cap. 3. à n. 68.* de locis, in quibus tam Lusitani, quam exteri possint validè accipere Bullam vivorum: quibus suppositis, Respondeo tam Lusitanos, quam exteros, qui validè, loco habili, Bul-

lam vivorum acceperunt, posse durante anno à publicatione illius, accipere Bullam defunctorum [unam vel duplicem, si chirographum etiam acceperit, *juxta dicta, n. 746.*] pro defuncto, vel defunctis, qui decesserunt ab hac vita in alijs regnis, ubi nostra Bulla non publicatur, v. g. in Gallia, aut in Italia.

§ Et hoc intellige, si ipsi accipientes in ipso loco ad acceptionem Bullæ vivorum habili adhuc perseverent, si in alijs regnis existant; poterit enim, qui post acceptam valide Bullam vivorum in Italiam profectus est, inde mandare sumere Bullam defunctorum pro aliquo defuncto. Cum enim Bulla plumbea absque ulla limitatione dicat. *Quod etiam pro cujuscunque elemosynarum voluntate animabus in Purgatorio existentibus &c.* Et cum similiter loquatur Commissarius in summarijs. Deinde cum Bulla defunctorum sit pars Bullæ vivorum, nulla est ratio cur non possit, qui hanc validè accepit, durante anno, illam accipere ubicunque ipse existat, & pro quocunque fidei defuncto, ubicunque è vivis discesserit, neque enim nos limitare debemus, ubi Bulla non limitat. *Nog. d. 26. à n. 407.*

§ Quæres 7. An requiratur status gratiæ in eo, qui pro defuncto Bullam applicat? *re. hu-*

ius quæstionis resolutionem petendam esse ex dictis à n. 737. An verò Bulla defunctorum infallibiliter proficit defuncto, pro quo sumitur? Affirmativè resolvit *Nog. d. 26. à n. 333.* An de condigno ita ut à Deo infallibiliter ex justitia acceptetur? Affirmativè etiam resolvit n. 380. juxta à se dicta, & latè expensa *Seç. 10. & 11. à n. 79.* circa suffragia, seu satisfactiones à vivis pro defunctis applicatas. Et hæc pro compendio sint satis, quæ vero in illo dicta sunt, Romanæ Ecclesiæ determinationi submitto, & Sanctissimæ Virgini MARIÆ sine labe originali conceptæ commendo, ut omnia per manus illius ad maiorem Dei gloriam dirigantur.

COROLLARIUM.

Pro præcipuis differentijs, quibus ab Hispanâ differt Lusitana Bulla.

Quæ sparsim tum in Compendio hoc, tum apud *Nog.* habentur, differentias inter utranque Bullam hic ex ibidem dictis colligimus, aut in compendium etiam, aut veluti in fasciculum, ut sub uno aspectu facilius percurrantur. Quæ tamen ad Commissariorum facultates spectant, apud *Nog.* videndas omit-

timus *d. 23.* quia ad ipsos attinet, quid possint scire. Sciendum tamen est Commissarium Lusitanum; quia multa necessaria, & opportuna non habet in Bulla Latina, ac plumbea; facultatem habere à S. Pontifice concessam faciendi, & exequendi ea, quæ necessaria, & quomodolibet opportuna fuerint ad executionem Bullæ, de qua facultate multis in locis, & compendium præsertim n. 622. & *Nog.* præsertim *d. 23. à n. 262.* Commissarius autem Hispanus, quia omnia habet à S. Pontifice in Bulla Latina disposita ad executionem Bullæ non habet facultatem, nisi interpretandi dubia nihil addendo.

1 Deinde differunt primo Lusitana, & Hispana Bulla; quia eodem durante anno, potest quis accipere duas Bullas Hispanas, & omnibus utriusque privilegij frui, v. g. ut virtute illarum semel, & iterum in vita, & semel, & iterum in morte absolvatur à reservatis S. Pontifici: in Bulla verò Lusitana 2. acceptio non conceditur, sed conceditur chirographus, & illum accipientibus Jubilæum post sex menses à publicatione Bullæ lucrandum, & nulla alia privilegia in eo cōceduntur. Colliguntur hæc ex dictis n. 100. n. 102, & n. 153.

2 Differunt 2. quia in Bulla Hispana conceditur indulgentia plenaria euntibus ad bellum contra Infideles à Rege Catholico initum, aut alios ad idem bellum mittentibus. At

in Lusitana nõ agitur de procedentibus ad defensionem locorum Africae, aut alios committentibus. Ex dictis n. 27.

3 Differunt 3. quia eleemosyna ad Bullam Hispanam taxatur pro titulis, dignitatibus, & statibus personarum. Ad Lusitanam vero non ita, sed juxta cujuscunque personae reditus, & facultates. Ex dictis n. 101.

4 Differunt 4. quia si Bulla Hispana culpabiliter amittatur, lacere- tur, vel comburatur, ita apud illius Expositores, ut certum habetur, de- perdi illius privilegia, ut de probabili- tate in contrarium merito dubite- tur. At Lusitanæ privilegia non de- perdi, etiam si pro libito amittatur, laceretur, vel comburatur, aut pro- babilius, aut certe probabile est. Ex dictis n. 143.

5 Differunt 5. quia licet in Bulla Hispana nomen accipientis non in- scribatur, adhuc hic illius privilegij gaudebit. At si in Bulla vivorum Lusitana nomen accipientis non scri- batur, nulla illius privilegia acquirun- tur. Ex dictis à n. 46. De necessaria nominis inscriptione in Bulla defun- ctorum diximus n. 744. An vero omni- no necessaria sit in Bulla compositio- nis n. 632.

6 Differunt 6. quia Bulla Hispana ad lucrandas indulgentias non re- quirat communionem, sed solum cordis contritionem, & confessio- nem; imo probabiliter nec confessio-

nem in illis, qui peccatum mortale non habent. At Lusitana ad lucran- das indulgentias tum Bullæ, tum chirographi necessario requirit com- munionem, & confessionem, etiam in illis, qui mortale non habeant, & annuæ confessionis præcepto jam sa- tisfecerint; si communionem accipe- re possint, & confiteri. Ex dictis à n. 155. & n. 161.

7 Differunt 7. quia Bulla Hispana de indulgentia lucranda, & ab- solutione à reservatis Pontifici im- pendenda pro articulo mortis ait, ibi, *semel in vita, & semel in mortis arti- culo*. At Lusitana non apponit dicti- onem *semel* ad mortis articulum; sed indefinite loquitur, ibi, *semel in vi- ta, & in mortis articulo*. Quid au- tem ex hac diversitate probabiliter inferri possit? Vide n. 169. & n. 336.

8 Differunt 8. quia Bulla Hispana concedit participationem bonorum operum sub conditione jejunij, & o- rationum. At in Lusitana dicta par- ticipatio conceditur absque ulla con- ditione. Ex dictis n. 180. Adde ex *Nog. d. 9. n. 1.* in Hispana Bulla sub eadem conditione concedi quinde- cim annos, & totidem quadragenas de poenitentijs injunctis, aut debitis ali- unde; quod tamen in Lusitana non conceditur.

9 Differunt 9. quia ut quis gau- deat privilegij Bullæ Hispanæ pro tempore interdicti, pro Oratorio privato, & pro celebranda Missa ante auro-

auroram, vel post meridiem, requiruntur preces Deo fundendæ pro unione Principum, &c. idque quoties aliquo ex dictis privilegijs quisque uti velit. At in Lusitana tales preces nõ requiruntur; sed debent illam habentes, ut dictis privilegijs uti possint, erogare in subsidium Bullæ aliquas elemosynas, vel singulas pro singulorum privilegiorum usu, vel unam pro usu omnium in toto anno. Ex dictis à n. 218. ad 222.

10 Differunt 10. quia in Bulla Hispana privilegium celebrandi ante auroram, vel post meridiem de licentia Commissarij conceditur omnibus. At in Lusitana solum cõceditur illustribus, & nobilibus; ut notavit *Nog. d. 11. n. 3.*

11 Differunt 11. quia juxta Bullam Hispanam privilegium circa officia Divina, celebrationem, & receptionem sacramentorum tempore interdicti, non extenditur ad loca specialiter interdicta. Extenditur autem juxta Lusitanam. Ex dictis n. 217.

12 Differunt 12. quia juxta Bullam Hispanam probabilius est posse conferri absolutionem à censuris extra sacramentum; & ideo, qui virtute illius invalide confiteatur de peccato reservato ratione censuræ, potest manere liber à reservatione per ablationem censuræ. Non ita juxta Lusitanam, virtute cujus extra sacramentum nõ potest cõferri absolutio à censuris. Ex dictis n. 307. & 378. Circa indulgētias appli-

cãdas à Cõfessario juxta Bullam Hispanam; & non applicandas necessario juxta Lusitanam. Vide dicta n. 166. & n. 171. Circa suspensionem, indulgentiarum partialium. n. 604. fine.

13 Differunt 13. quia absolutio à censuris collata virtute Bullæ Hispanæ nunquam prodest pro foro externo. Collata vero virtute Bullæ Lusitanæ prodest etiam pro foro externo, si sit à censuris à jure latis. Secus si sit à censuris ab homine latis. Ex dictis à n. 371. Et huc spectat Pontificia declaratio adducta n. 365. quæ in Lusitana invenitur, non vero in Hispana Bulla.

14 Differunt 14. quia in Bulla Hispana ex casibus Pontifici reservatis sola excipitur Hæresis, ne possit absolvi semel in vita, & semel in morte. At in Lusitana præter conspersionem in personam, & statum S. Pontificis, de qua à n. 308. excipiuntur sex casus ex contentis in Bulla Cœnæ D. de quibus à n. 339.

15 Differunt 15. quia habentes Bullam Hispanam extra Hispaniam, & loca, in quibus illa publicatur non possunt uti privilegio edendi carnes diebus prohibitis de consilio utriusque Medici, nec privilegio edendi ova, & lacticia pro suo libito in quadragesima. Deinde hoc 2. de ovis, & lacticijs (& juxta aliquos etiam 1. de carnibus) etiam intra Hispaniam non conceditur Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, nec alijs Prælatibus in-

ferioribus, nec Regularibus, nec Prebiteris secularibus, nisi sint sexagenarij, vel Ordinum Militarium Regulares. At habentes Bullam Lusitanam, in loco habili acceptam, omnes ubicunque terrarum existant, eo durante anno, possunt uti dictis privilegijs. Ex dictis *n.* 19, & à *n.* 574.

§ Adde huic aliã differentia; quia subditi Regis Portugallia, degentes in Indijs Onèralibus extra illius conquistas, mercimonij causa, & non animo permanendi, quin declinent ad loca dominio dicti Regis subiecta, nec ad illius conquistas; possunt inde accipere Bullam. Ex dictis *n.* 82. Hoc autem non possunt subditi Regis Hispania ad suam Bullam, quin personaliter declinent ad loca, ubi illa publicari solet.

16 Differunt 16. quoad Bullas compositionis. Nam Beneficiatus, qui se componat per Bullam Hispanã super fructibus male perceptis ob omissionem horarum, quantam eleemosynam dederit in commoditatẽ Bulla, aliam tantam debet dare Ecclesie, ratione cujus tenetur ad horas. At juxta Bullam Lusitanam, facta compositione vel per Bullas, vel cum Commissario, juxta dicta à *n.* 657. nihil tenetur Beneficiatus erogare Ecclesie. Ex dictis à *n.* 680.

17 Differunt 17. quia in Bulla Hispana tum Latina, tum compositionis non exprimitur clausula illa, in qua beneficiarijs conceditur compo-

sitio super indebita fructuum Ecclesiasticorum perceptione, eo quod ligati censuris, & pœnis eos perceperint, quibus suos facere non poterant. At in Bullis Lusitanis id clarissime exprimitur. Ex dictis *n.* 688.

18 Differunt 18. quia juxta Bullas Hispanas ad compositionem faciendam, etiam super legatis, quando legatarij ignorantur, non requiritur quod diligentia pro illis inveniendis fiat à Commissario; sed statur juramento se componentis de facta diligentia, & non invento aut legatario, aut domino incertorum. At in Bullis Lusitanis juramentum non exigitur; sed statuitur diligentiam pro legatarijs inveniendis esse faciendam à Commissario, maxime ut compositio valeat etiam pro foro externo. Ex dictis *n.* 696. & à *n.* 699. videnda etiam, quæ dicimus *n.* 653, & 655, & 711.

19 Differunt 19. quia in Bulla Compositionis Hispana percipitur nominis inscriptio in illa cum clausula irritatoria privilegij, si nõ scribatur. At in Bulla Compositionis Lusitana percipitur quidem inscriptio nominis, saltem in confuso, v.g. *Fo aõ.* sed non cum irritatione privilegij. Unde, si rumpatur, antequam nomen in ea sit scriptum, privilegiũ obtinebitur. Ex dictis *n.* 632. Et apud *Nog. d.* 6. à *n.* 69.

20 Differunt 20. quia in Bulla Compositionis Hispana, non prærequiritur ad illius acceptionem acceptio

ptio Bullæ vivorum (quidquid sit, an hæc necessaria sit ad valorem illius) At in Bulla Compositionis Lusitana expresse percipitur cum clausula irritatoria compositionis præceptio Bullæ vivorum ad acceptionem Bullæ compositionis. Ex dictis *n.* 629, & 635. fine.

21 Aliæ differentię inter utranque Bullam adduci possent, sed quæ aut sunt parvi momenti, aut non ita certæ. Nota deinde Commissarium Hispanum in Bulla Compositionis proponere undeviginti casus, in quibus compositio locum habet. Commissarius autem Lusitanus solos quinque proponit. In hoc tamen nulla datur

differentia substantialis; quia, ut bene *Nog. d. 25. à n. 282.* Commissarius Lusitanus posset etiam numerare eosdem casus, qui ab Hispano numerantur; sed maluit eos ad quinque reducere, & sub quinto *à n. 702.* expenso plures alios invenies. Adde ex eodem *Nog. cit.* Commissarium Lusitanum ad compositiones concedendas maiorem habere facultatem, quam habet Hispanus. Nam in Bulla Lusitana, quoad compositionem, eadem dantur verba, quæ in Bulla Latina Hispana, & aliquis casus cum maiori amplitudine. Ex dictis *n. 16, & 17.*

differentia, & locis ibidem citatis.

I N D E X
R E R U M N O T A B I L I O R U M,
Q U Æ I N H O C C O M P E N D I O B U L L Æ C R U C I A T Æ
continentur.

A

Abbatissæ

D irritationem voto-
rum suarum subdi-
tarum. n. 529.

Abortus

Quid sit? Quando sit
reservatus? Quando
inducat irregularitatem? An saltem
indirecte procurari licite possit, &c. à
n. 416.

Absens

Virtute Bullæ Lusitanæ absolvi
non potest à censuris. n. 379.

Absolutio

Virtute Bullæ semel in vita, & se-
mel in morte à reservatis Pontifici

extra Bullam Cœnæ. à n. 308. Are-
servatis in Bulla Cœnæ. à n. 326, &
338. An dari possit toties quoties,
si dicta reservata sint occulta. à n.
314. Quid si in uno loco sint occul-
ta, in alio publica? à n. 321.

Absolutio à quibus reservatis Pon-
tifici impendi non possit virtute Bul-
læ Lusitanæ? à n. 308, & 340.

Absolutio à censuris virtute Bul-
læ quoad satisfactionem partis. à n.
366. An profit pro foro externo? à
n. 371. Quomodo probanda, ut Ju-
dex teneatur acceptare? à n. 373.
Quam utilitatem afferat in foro con-
scientiæ? à n. 375. An pro eo foro
absolvi possit publicus excommuni-
catus, lite pendente? n. 377.

Ab-

I N D E X

Abolutio à censuris quomodo impertienda in foro sacramentali? à n. 378. An sub determinata forma? n. 387. An dari possit extra sacramentum? An sub conditione? An ad cautelam, & reincidentiam? à n. 379. An in illa explicanda sit causa censuræ? n. 386. An dari possit per metum? n. 388. An valida sit metu, vel dolo extorta? n. 389.

Abfolvi virtute Bullæ an possit suspensio, & interdictum, quæ sint meræ poenæ, non censuræ? à n. 391. Quid de interdicto locali, & personali? à n. 393. Quid de cessatione à Divinis, depositione, degradatione, & irregularitate? à n. 397.

Abolutio à censuris virtute Bullæ impendi non potest defunctis. n. 40.

Acceptatio, & acceptio

Bullæ in loco habili omnino necessaria, ut quis illius privilegij gaudeat? à n. 131. Acceptio fieri potest per alium; non ita acceptatio. n. 134. Quæ loca sint habilia, ut Bulla valide accipiatur, & acceptetur? à n. 68. ad 87. Plures Bullas potest quis accipere, ut illas alijs distribuat, &c. à n. 135.

Alienigenæ,

- Sive exteri ad fructuosam Bullæ acceptionem, si personaliter, ac realiter, & non solum civiliter, ad locum habilem quacunq; ex causa declinent, imò ad solum portum loco vicinum. à n. 77.

Altare

Altaris nomine quid veniat ad lucrândas indulgentias stationû in Bulla concessas. n. 195. Quando ad id sufficiat visitare quinque altaria, vel unum quinquies, hec in oppido dentur plures Ecclesiæ? à n. 196.

Altare privilegiatum. Non satisfacit Sacerdos obligationi celebrandi in illo, si celebret in non privilegiato cum numismate, aut calculo indulgentia plenaria affecto; neque visitando quinque Ecclesias in diebus stationum. n. 731. Neque sumendo Bullam defunctorum. n. 760. Quid utilius animabus Purgatorij Missa in Altari privilegiato, an Bulla defunctorum. à n. 756.

Amens

Ad Bullæ acceptionem, & privilegia illius. n. 39. & 41.

Amor Dei super omnia

Sufficit ad iustificationem extra sacramentum; non tamè est sufficiens dispositio ad Sacramentum poenitentiæ; neque venit nomine contritionis ad indulgentias Bullæ. n. 154.

Annus

Durationis Bullæ sitne Ecclesiasticus, an naturalis. à n. 90. Quando incipiat? n. 88. Aliqua dubia circa annum Ecclesiasticum resolvuntur. à n. 94.

Appellatio

A' gravamine litterarum Apostolicarum, seu ab Episcopo ad Iudices sæculares, vel ad coronam Regiam,

ut

R E R U M N O T A B I L I O R U M

ut sit reservata in 13. Can. Bullæ Cœnæ, & in Cruciata excepta. à n. 361.

Applicatio

Confessarij non requiritur ad lucrandas indulgentias Bullæ Lusitanæ. n. 166. Neque in mortis articulo. n. 171.

Approbatio

Ad audiendas confessiones quid sit, & in quo à jurisdictione differat. à n. 663. Est actus justitiæ, qui negari non potest dignis per examen inventis. n. 663. Habita per ratihibitionem. n. 280. Data ab Episcopo interius judicante Sacerdotem ea indignum. n. 279.

Approbatio debet necessario esse ab Ordinario loci, in quo excipitur confessio. Clericis sæcularibus non sufficit ad confessiones audiendas etiam virtute Bullæ fuisse approbatos, etiam ab Ordinario ejusdem loci, si jam illorum approbatio desijt, ut revocata sit. Nec sufficit fuisse, aut esse approbatos cum limitatione ad tempus, loca, aut personas, ut possint virtute Bullæ eligi elapso eo tēpore, in alijs locis, aut ab alijs personis. à n. 269.

Approbatio Regularium, ut per Bullam sint eligibiles. à n. 281. Ad illam præsentari debent à superioribus immediatis; talis præsentatio ad valorem approbationis non requiritur. n. 281. Regulares à suis Prælati præsentati, & ab Episcopo injuste

repulsi non manent ipso jure approbati. n. 282. Regulares generaliter idonei, etiam absque examine, non possunt ab Episcopis approbari cum limitatione ad tempus, personas, aut loca. n. 283, & 287. Ubi etiam an talis approbatio limitata absque justa causa non solum sit injusta, sed etiam quoad limitationem invalida.

Approbatio ut Regularibus concedatur ad solos homines, non est justa causa non esse quadragenarios. n. 286. Quando possint Regulares ab Episcopis iterum examinari? n. 288. Quando illorum approbationes ab eisdem revocari? à n. 289. Capitulum Sede vacante nec valide, nec licite revocare potest approbationes Regularibus ab Episcopo concessas. n. 293.

Approbatio Regularium quas ob causas possit revocari? n. 294. Regulares quorum confessiones audire possint absque approbatione Ordinarij. n. 295. Nullius confessiones audire possunt virtute Bullæ, aut Jubilæi, cum sola approbatione suorum superiorum, absque approbatione Ordinarij. n. 296. Quid importent in Cruciata verba illa: *Et quoad Regulares semel tantum approbati fuerint.* n. 297.

Approbatio Oratorij privati debet esse ab ordinario loci, in quo est Oratorium. n. 243. Est omnino necessaria ad licitum usum Oratorij. *ibid.* Non potest Episcopus approbare

privata Oratoria absque commissione Pontificis. à n. 244. Cum alijs ad hujusmodi approbationem spectantibus usq. ad n. 249.

B

Benedictiones nuptiales

Virtute Bullæ à quo sint impendendæ, tempore interdicti? Et quo tempore sint prohibitæ non habentibus Bullam? n. 234.

Beneficiatus

Quoad recitationem & restitutionem fructuum si non recitet, post sex menses à possessione beneficij. n. 670. Etiam si studijs vacet, & per alium recitet. n. 671. Quid de voluntarie distracto? n. 673. Quid de recitante unū officiū pro alio? à n. 674. Quid de recitante unum Matutinum pro duobus diebus. n. 672. Quid de recitante mentaliter, vel non se audiendo? n. 677.

Beneficiatus quoad compositionem super fructibus male perceptis, v.g. ex omissione horarum Canoniarum. à n. 678. An compositionem facere debeat super omnibus fructibus beneficij? n. 681. Quid de habente beneficium simplex, aut pensionem ob omissionem Officij parvi B. Virginis? à n. 683. Quid de non faciente fructus suos ob non residenti- am?

Beneficiatus quoad compositionem super fructibus male perceptis

propter invalidum beneficij titulum. n. 690. Propter excommunicationem, suspensionem, interdictum, aut irregularitatem. à n. 691.

Blasphemia

Quid sit? Alia simplex, alia hæreticalis, hæc reservatur Pontifici, illa Episcopis si sit publica. Omnes non hæreticales sunt ejusdem speciei. n. 406.

Bona

Quæ dicuntur castrensia, & quasi castrensia? n. 118.

Bona ad Bullam pertinentia, qui habent, dum Commissario, aut deputatis ea non manifestant Bullæ privilegijs non gaudent. n. 36.

Bona naufragantium, si sint Fidei, aut Regni inimici, aut piratæ, spectant ad inventorem; quæcunque illa sint; etiam Mauri ex naufragio evadentes. n. 709.

Bona aliorum naufragantium quoad restitutionem; quoad reservationem, quoad traditionem Præfecto captivorum, juxta Ordin. Regni. Quoad compositionem. Quoad retentionem. à n. 710. Vide etiam. à n. 444. & à n. 644.

Bona aliena, & incerta ad reservationem episcopalem à n. 443. & 473.

Brasilia. Vide India Orientalis

Bulla

Bulla Ccenæ non revocat Cruciatam n. 23. Illius casus recensentur. n. 337. Derogat Regularium privilegia, ne possint ab eisdem absolvere.

n. 342.

R E R U M N O T A B I L I O R U M

n. 342. Quomodo intelligendum, quod Confessarij teneantur sub mortali habere illius transcriptum ante *n.* 337.

Bullæ Cœnæ Canones excepti in Cruciatâ, ne possint absolvi etiam semel in vita, & semel in morte. à *n.* 340. ad 363. Dum in Cruciatâ excipitur *Heresis*, non excipiuntur alia crimina, quæ continentur in 1. Canone, quæ proinde absolvi possunt virtute Cruciatæ semel in vita, & semel in morte. *n.* 345. neque excipiuntur casus DD. Inquisitoribus reservati, qui si Pontifici reservati etiam non sint, possunt absolvi toties quoties virtute Bullæ.

Vide *Heresis, Absolutio, Reservata.*

Bulla communis Cruciatæ Lusitana, quid sit, & unde dicta. *n.* 1. Illius finis. *n.* 2. Quæ in ea conceduntur. *n.* 3. Illius privilegia sunt mixta ex locali, & personali. *n.* 18. Sunt late interpretanda, sicut & indulgentiæ à *n.* 11. Non suspenditur per Jubilæum anni sancti; nec revocatur per Bullam Cœnæ, neque expirat morte Pontificis concedentis, aut Regis impetrantis. à *n.* 20. Per beneplacitum Sedis Apostolicæ quomodo expirare possit. *n.* 24.

Bulla Cruciatæ communis, sive vivorum una tantum accipi potest in quolibet anno *n.* 100. Qui putans duplicem sibi prodesse, duas accipit, errore comperto, potest unam alteri cum fructu donare. *n.* 137. Secus di-

endum de accipiente duas Bullas Hispanas. *ibidem.*

Bullæ Cruciatæ privilegia non acquiruntur in utroque foro, si illius summarium prius non accipiatur. *n.* 131. Non sufficit intentio illud accipiendi. *n.* 132.

Bullæ Cruciatæ summarium accipere nihil prodest si apud Thesaurarium relinquatur. *n.* 140. Necessarium tamen non est, quod quis secum illud deferat, quando virtute Bullæ absolvendus est, vel indulgentias lucraturus. *n.* 141. Licet amittatur, vel rumpatur Bullæ summarium etiam culpabiliter, non amittuntur Bullæ privilegia. à *n.* 142.

Vide *Acceptatio, & Acceptio Bullæ.*

Bulla Compositionis ex quibus ordinetur. à *n.* 625. Quis possit illam concedere, conficere, aut per se compositionem facere? à *n.* 627. Debet per Bullam, aut Bullas Compositionis faciens præhabere Bullam vivorum; debet accipere summarium Bullæ Compositionis; debet in eo scribere nomen saltem in confuso. à *n.* 629. Non amittitur privilegium defectu nominis inscripti, aut si amittatur.

Bulla Compositionis non prodest bona aliena surripienti ex confidentia in ipsam. *n.* 633. Poterit tamen cum Commissario Generali se componere. *n.* 634.

Bullam Compositionis quæ personæ utiliter possint accipere? à *n.* 635. Quid circa amentes, & infantes? *n.*

637. Quid circa defunctos? à n. 638.

Bulla Compositionis utens debitor, aut cum Commissario se componens super bonis, quorum dominus ignoratur, tutus manet in conscientia. n. 640. Compositione facta, si dominus postea compareat, an teneatur illi restituere? à n. 650.

Bulla Compositionis super quibus bonis locum habeat, aut compositio cum Commissario? à n. 641. & à n. 697. Quis dicatur dominus incertus? à n. 645. Quid si sit certus, sed absens, aut unus ex duobus, aut quantitas debiti incerta? à n. 646.

De eleemosyna, & modo quo fit compositio per Bullas, aut cum Commissario. à n. 656. Quid si debitum non excedat centum millia regalia Lusitana? n. 657. Quid si excedat eentum, non tamen ducenta millia regalia? n. 658. Quid si excedat ducenta millia regalia? n. 659. & à n. 660. dubia aliqua ad hoc spectantia resolvuntur.

Bullâ Compositionis eâdem an possint uti duo debitores? n. 665. An oneratus debitis incertis illicite comparatis teneatur super illis se componere? à n. 666.

Bulla Compositionis circa fructus Ecclesiasticos male perceptos ex omissione horarum. à n. 669. ad 684. Circa distributiones. n. 685. Circa fructus male perceptos ob non residentiam. n. 687. Circa fructus male perceptos quia cum titulo beneficij

invalido. n. 690. Quia ab excommunicato, suspenso, vel interdicto. à 691.

Bulla Compositionis circa dimidiû legatorum pro male ablatis. à n. 695. Circa alia legata, si legatarij ignorentur. n. 696. Et ibidem circa donationes causa mortis. A quo facienda sit diligentia pro legatarijs, aut incertorum domino inveniendis? à n. 698. & à n. 654.

Bulla Compositionis circa male comparata per usuram. n. 702. Circa male comparata per iudices sive sæculares, sive Ecclesiasticos, etiam simoniace. à n. 704. Per Notarios, Advocatos, & alios ministros publicos. n. 707. Per Mercatores, & quoscunque negotiatores. n. 708.

Bulla Compositionis super bonis inventis, & naufragantium. à n. 709. Super damnis per venationem, aut animalia illatis. n. 712. Per res falsificatas aut deterioribus mixtas. n. 713. Per simulantem paupertatem, sanctitatem, aut alicujus consanguinitatem. à n. 714.

Bulla Compositionis ad licite possessa, & Missas celebrandas, quando ignoretur, a quo accepta fuerit eleemosyna. à n. 717. Ad male comparata per ludum. à n. 719. Et ibidem de cooperantibus ad talem ludum. Ad accepta ob turpem causam. à n. 724. Sit ne potius consulenda pœnitentibus Bulla compositionis, an integra resti-

RERUM, NOTABILIORUM.

restitutio bonorum incertorum pauperibus facienda. *n.* 727.

Bulla Defunctorum unde defumatur, & præcipua summarij illius clausula. *à n.* 728. Non requiritur ad lucrandas pro animabus Purgatorij indulgentias stationum; requiritur tamen ad indulgentiam ipsius propriam. *à n.* 752.

Bullæ Defunctorum indulgentiã lucraturus debet accipere, & è domo Thesaurarij deferre illius summarium, erogata pro eo eleemosyna 50. regalium; & in eo scribere nomen suum. *à n.* 743. Debet prius habere Bullam communem vivorum. *n.* 745.

Bullam Defunctorum unam tantum potest quis accipere in quolibet anno; & si chirographum etiam accipiat, alteram post sex menses *à n.* 746. An ad lucrandam illius indulgentiam pro defuncto requiratur status gratiæ in accipiente? *à n.* 737, & 751. Applicatio illius pro certa & determinata anima facienda est; quomodo, & quando? *à n.* 749. Et ibidem, quod semel applicata pro una, non possit pro aliã applicari.

Bullam Defunctorum suo nomine accipi potest moribundus in testamento, vel extra mandare, & quidem laudabiliter. *n.* 752. Potest etiam heredibus mandare, ut post mortem suam singulis annis accipiant pro se defuncto Bullas. *n.* 753. Et ibidem, si Bulla accipiat nomine defuncti, debet accipi intra annum durationis

Bullæ vivorum, quam defunctus habebat: si nomine hæredis, debet ipse tunc habere Bullam vivorum.

Bulla Defunctorum an magis proficit quam una Missa? *n.* 755. Quid si Missa sit in Altari privilegiato? *à n.* 756. An plures Bullæ possint sumi pro uno defuncto, aut una pro pluribus defunctis? *à n.* 761. An Bulla defunctorum possit applicari pro anima defuncti, qui mortuus est extra loca, ubi Bulla Lusitana publicatur? *n.* 763. An Bulla infallibiliter proficit defuncto, pro quo sumitur? Item an de condigno? §. finali.

C

Canonicus

Canonicus ad distributiones cum sola assistentia in choro, & circa compositionem super illis. *n.* 685. Vide *Beneficiatus*.

Capitulum Sede Vacante

Capitulum Sede Vacante potest revocare approbationes Oratoriorum ab Episcopo mortuo concessas. *n.* 245. Non tamen approbationes ad confessiones concessas Regularibus. *num.* 293.

Cardinales

Cardinalium declarationes, habent vim legis, quando habent debitas conditiones. *n.* 10.

Caro

Carnes edendi privilegium de Cæsilio utriusque Medici. *à n.* 573. Quid veniat nomine *Utriusque Medici n.*

577. Dubia aliqua circa hoc privilegium. à n. 578.

Castellani

Castellanus cuiuscunque dignitatis ad Portugalliam declinans, & ibi accipiens Bullam vivorum potest ubique terrarum edere ova, & lactinia, & omnibus illius privilegij gaudere; licet jam eo anno acceperit duplicem Bullam Hispanam. à n. 574 & à n. 79.

Cathecumenus

Cathecumenus qui dicatur, & an Bullæ privilegij gaudere possit? à n. 42.

Censura

Censura quatuorplex fit? n. 301. Peccatis S. Pontifici reservatis annexa. ibidem. Ab eâ excusat metus gravis. à n. 302. Eam probabiliter non incurrun impuberes. n. 300. Ab ea virtute Bullæ Lusitanæ absolvi non potest invitus, maxime vero à Prælato, aut iudice illam ferente. à n. 379. Et ibidem quid de ignorante potestatem per Bullam concessam. Vide V. *Absolutio a censuris*:

Centuræ absolutio virtute Bullæ in articulo mortis præstita, quid addat supra absolutionem in eodem articulo absque Bulla, aut alio privilegio? à n. 327.

Certitudo

Certitudo moralis de sumptione Bullæ ab alio suo nomine facta requiritur, ut aliquis illius privilegij utatur.

tur. n. 139. Et ibidem, quid sit explicatur.

Cessatio a Divinis

Cessatio a Divinis ab Interdicto differt, & per illius violationem non incurritur Irregularitas. n. 212. In ea locum non habent privilegia concessa pro tempore Interdicti. n. 215. Virtute Bullæ absolvi non potest. n. 397.

Chirographus

Chirographus solum concedit jubileum sex mensium, & non alia Bullæ privilegia. n. 100. & 153. Potest accipi simul cum Bulla, sed indulgentia illius lucranda post sex menses a publicatione Bullæ. à n. 153. Ut valide accipiatur, prærequiritur Bulla vivorum. n. 102. & ibidem alia. Qui illam accipit, fructuose accipit secundam Bullam defunctorum. n. 746. Eleemosyna pro eo danda dimidium argentei. n. 101.

Coadjutor

Coadjutor ex vi coadjutorie non tenetur ad horas canonicas, licet habeat sedem in choro, & vocem in capitulo. Nec ad officium parvum B. V. M. nisi habeat propriam pensionem, qualis non est congrua a coadjuto præstita. n. 686.

Cohabitatio

Cohabitatio ante denuntiationes post matrimonium contractum ad reservationem Episcopalem. n. 480.

Commissarius

Commissarius ad interpretationem Bullæ n. 8. ad facienda ea, quæ ad

RERUM NOTABILIORUM

ad Bullæ expeditionem opportuna fuerint, non revocando decreta, & declarationes Pontificum. *n. 622.* In casum reservatū incideret, si in Bulla faceret mutationem substantialem. *n. 622.*

Commissarius ad dispensandum in Irregularitate. *n. 600.* Ad suspendendas indulgentias. *à n. 602.* Ad suspendendum Interdictum in publicatione Bullæ. *n. 619.* Ad taxandas eleemosynas pro Bullis vivorum, compositionis, & defunctorū. *n. 101. & 656. & 743.* Non potest licentiam concedere ut absque Brevi Pōtificio celebretur in Altari ab Ordinario approbato. *n. 244.* variæ facultates Cōmissario in Bulla concessæ. *à n. 599. ad 622.* Vide *Bulla compositionis.*

Commutatio votorum ad reservationem Episcopalem. *n. 465.* Communio pro defunctis sumpta non causat in eis effectum ex opere operato, maxime ex opere operantis. *n. 731.* Vide *Eucharistia.*

Compensatio

Compensatio justa in spoliante recurrentem ad Curiam Romanam eū liberat ab incurrenda excommunicatione 12. Can. Bullæ Coenæ. *n. 357.* *Compositio.* Vide *Bulla Compositionis.*

Concionator

Concionatores Bullæ. *n. 618.*

Concubinatus

Concubinatus ad reservationem Episcopalem. *n. 471. & sequenti.*

Confessarius

Confessio incæpta intra annum Bullæ, vel tempus Jubilæi duplicis hebdomadæ, & ob justas causas non perfecta, postea potest proficere, etiã cum alio confessario, & ab eo obtinere votorum commutationem, & absolutionem a reservatis. *à n. 97.* Ibidem, quando confessio dicatur incæpta.

Confessio Sacramentalis (in valentibus confiteri) requiritur ad lucrandas Bullæ indulgentias, etiam in non habentibus peccatum mortale; licet eos non obliget præceptum annuæ confessionis. *n. 155.* Non sufficit ad dictas indulgentias confessio invalida, sicut neque ad impletionem præcepti. *n. 156.*

Confessarius excommunicatus an sit eligendus? *à n. 163.* Confessarij applicatio ad has indulgentias non requiritur. *n. 166.* Etiam in mortis articulo *n. 171.*

Confessarius ordinarius Regularium tenetur sub mortali adire superiorem pro licentia absolvendi subditum a reservato, non tamen non ordinarius, nisi in casu ibi designato. *n. 520.* Si superior regularis neget licentiam a confessario ordinario petitam, pro illa vice censetur concessa. *n. 521.* Secus si petatur licentia a confessario ex nō deputatis. *n. 523.* Quomodo intelligatur particula *illa vice.* *n. 522.*

Confessarius non tenetur, neque potest

potest se accommodare cum pœnitente Regulari, qui probabile existimet posse absolvi virtute Bullæ, etiã à non reservatis, absque superioris licentia ex traditis à n. 55. & apud *Nog.d.20.Sect.8.*

Confessarij sub pœna excommunicationis ipso facto nequeunt recipere eleemosynas commutationis votorum n. 555. Pro bonis incerti domini, an potius suadere debeant restitutionem pauperibus, an compositionis Bullam? n. 727. An possint imponere pœnitentiam pro defunctis implendam? n. 732.

Pro Confessione in Ecclesia, vel extra pecuniam, aut aliquid pecunia æstimabile accipientes reservatum committunt in Dicecesi Funchalensi. n. 501. & 474. Ubi extenditur reservatio ad dantes.

Vide *Absolutio. Mortis articulus, Censura.*

Confidentia

Confidentia ad compositionem. à n. 633. Quæ sit positiva, & quæ negativa? Et quid peccare ex confidentia aut cû cõfidentiã? n. 38. Et ibidem prodesse Bullam peccantibus ex confidentia in hãllam ad absolutionem a reservatis. & iterum n. 324.

Consanguinei

Consanguinei, qui veniant illorũ nomine, aut privilegium in Bulla concessum pro tempore interdicti? n. 227. In absentia habentis Bullam an possint in oratorio privato Missam audire? à n. 229.

Conspiratio

Conspiratio in personam & statũ S. Pontificis, nec semel in vita, aut mortis articulo potest absolvi virtute Bullæ, si sit publica. à n. 308. Ibidẽ Quid sit? In quo differat a conjuratione? Et quando reservata sit.

Consuetudo

Consuetudo non edendi ova, & lacticia in jejunijs quadragesimæ aut per annum extra quadragesimam ubi datur, obligat, in aliquibus Dicecesibus Lusitaniæ non viget, neque obligat. à n. 587. Habet vim ad abrogandam, & inducendam legem. n. 589. An dicta consuetudo non comedendi ova & lacticia obliget sub mortali, an sub veniali? à n. 590.

Contritio

Contritio in Bulla ad lucrandas indulgentias etiam significat Attritionem. n. 158. Quid utraque sit? n. 157. Qualis esse debeat Attritio ut sufficiat ad dictas indulgentias, & ad valorem confessionis. n. 159. Ad valorem sacramenti, etiam quando confessio sit de solis venialibus, requiritur contritio, saltem imperfecta, quæ est Attritio; idque sub mortali; sufficit si habeatur de uno veniali ex confessis. n. 160.

Copula Carnalis

Cum sponsa post sponsalia jurata reservatur in Dicecesi Conimbricensi; si jurata non sint, non reservatur. Secus dicendum in Dicecesi Leriensi. n. 464. & ibidem alia. Copula homi-

RERUM NOTABILIORUM

hominis Christiani cum muliere pagana, aut mulieris Christianæ cum homine pagano in Dicecesibus Brasiliæ reservantur. Secus, si cum hæretica, aut schismatica, vel è contra. *n.* 482.

D

Dæmonis invocatio

Dæmonis invocatio tacita, vel expressa, alia simplex, alia cum pacto tacito, vel expresso; est unum ex reservatis. *n.* 408.

Decimæ

Decimæ non solutæ ad reservationem Episcopalem in maiori, vel minori quantitate. Illarum nomine non veniunt primitiæ; quando in illis retinendis reservatio non incurritur. à *n.* 439. & ibidem alia.

Declaratio Pontificia

Declaratio Pontificia circa Bullam Regularibus prohibitam in concernentibus ad sacramentum poenitentię, extenditur ad futura. *n.* 57.

Defunctus

Defunctus. Pro eo Bulla vivorum sumi non potest, ut ab Excommunicatione absolvatur, vel ut in tempore Interdicti sepeliatur in loco sacro. *n.* 40. Ibidem si defunctus dum viveret Bullam habebat, potest in loco sacro sepeliri tempore Interdicti, non tamen ab Excommunicatione absolvi, ex vi Bullæ.

Defuncti ad Bullam compositio-

nis. à *n.* 638. Ad suffragia. Vide *Bulla Defunctorum*; & plura remissive à *n.* 730. Quæ suffragia magis profint Defunctis? *n.* 733. In confessione potest imponi poenitentia pro illis implenda. *n.* 732.

Degradatio, seu Depositio,

Degradatio, seu Depositio, non sunt censuræ, nec per Bullam tolli possunt. *n.* 397.

Dies festus

Dies festus, qui Bullam habet, teneri in eo audire sacrum tempore Interdicti est probabilius. *n.* 231.

Dispensatio

Dispensatio in votis, ac juramentis ad reservationem Episcopalem. *n.* 478.

Distributor Bullarum

Distributor Bullarum peccat mortaliter si aliquos cogat ad sumendas Bullas; & similiter Parochus, aut Thesaurarius. *n.* 138.

Dolus

Absolutio censuræ per dolum extorta est invalida; & similiter per errorem circa casum finalem. *n.* 389.

Domestici

Domestici, qui veniant nomine illorum, ut possint cum domino habente Bullam audire Missam, & Divinis interesse tempore Interdicti, & in oratorijs privatis? *n.* 227.

Dominium

Dominium, quando acquiratur in pecunijs turpi lucro comparatis? à *n.* 725. & *n.* 109.

E

Ecclesia

Ecclesia, quid veniat illius nomine in visitatione ad indulgentias stationum lucrandas? à n. 193. Quid ad reservationem peccati infringentes portas Ecclesiae, aut alterius loci sacri. n. 426. & 490.

Ecclesia violata in ea virtute Bullae nullus Divinis interesse potest. n. 214. In ea qui absque necessitate urgente celebrat, peccat mortaliter, Irregularitatem tamen non incurrit. n. 212.

Eleemosyna

Eleemosyna pro Bulla vivorum, & chirographo eroganda designatur. n. 101. Pro Bulla compositionis. à n. 656. Pro Bulla defunctorum. n. 729. Pium quid est dare pecuniam pro Bulla. n. 103. Nullis Bullae privilegij gaudet, qui pro Bulla designatâ à Commissario eleemosynam non erogat. n. 105. Sufficit eam solvere per alium, & Bullam credito accipere, si habeat intentionem solvendi. n. 106. An accipi possit pecunia turpi lucro comparata? à n. 108.

Qui pro Bulla erogare debent eleemosynam 300. regalium lusitanorum, vel 200. vel 80 à n. 111. Qui pro Bulla erogare debent unum tantum argenteum, vulgo, *dous vintens*? à n. 117. ad 127. ubi multa huc spectantia.

Qui accipit Bullam ab eo, qui eam furatus est, illi erogata eleemosyna, Bullae privilegij non gaudet. At gaudet, si qui Bullam furatus est, minister sit Cruciatæ. n. 128. An Bulla pro fit sumentibus, si eleemosynæ nõ applicentur in subventionem militum Africanorum, &c. ibidem.

Eleemosyna solvenda, ut quis gaudeat privilegij pro tempore Interdicti in Bulla concessis est diversa ab eleemosyna pro Bulla eroganda. n. 214. Est de substantia privilegiorum. n. 218. Non habet certam taxam, neq; pro singulis privilegij diversa impertienda, sed sufficit una pro omnibus. à n. 220. Et hæc data a domino habente Bullam sufficit ut domestici, & consanguinei sacro interesse possent. n. 222.

Episcopus

Episcopus Ad Bullam concedendam. n. 6. Ad indulgentias. n. 144. Non potest illas concedere pro defunctis. n. 734. Potest prohibere regularibus, ut personis secularibus non administrant Eucharistiã in die Paschatis. n. 238.

Episcopus ad approbationem Oratorij privati (supposito Brevis pontificio) & revocationem illius. à n. 243. Ad approbationem ad confessiones audiendas. à n. 262. Maxime circa sacerdotes seculares. Ad eandem approbationem, & revocationem illius pro Regularibus. à n. 281. ad 297.

Ubi

RERUM NOTABILIORUM

Ubi multa circa illorum examen, & approbationem limitatam potest extra suam diocesim absque approbatione ordinarij loci audire confessiones suorum subditorum. *n. 271.* Nō tamen eligere sibi confessarium ab ordinario loci non approbatum, etiā subditum; nisi sit Episcopus Regularis. *n. 272.*

Episcopi ad absolutionem reservatorum Pontifici tam intra, quam extra Bullam Cœnæ, quando occulta sint. *n. 314.* Si Episcopus confessarius neget facultatem absolvendi a reservato, non habetur pro concessa, si pœnitens sit sæcularis, maxime si sit Monialis Episcopo subjecta, & confessarius pro Monialibus deputatus. *n. 515. & 523.*

Eucharistia

Eucharistia ad Bullæ indulgentias requiritur. *n. 161.* Non sufficit communio sacrilega, sicut neque ad satisfaciendum præcepto communionis Paschalis. *n. 162.* Si accipi non possit sufficit id corde optare. *n. 163.* Excepta communione paschali, & viatico, absque licentia Parochi potest accipi Eucharistia a quocunque sacerdote tā in Ecclesijs, quā in Oratorijs, dūmodo pro tēpore Interdicti detur privilegiū Bullæ, aut simile. *n. 235.* Quomodo intelligenda sit exceptio diei Paschatis ad sumptionem Eucharistię? *n. 236.* Vide *Episcopus, Communio.*

Examen

Examen, eo prævio Regulares

simpliciter approbati ab eodem Episcopo iterum non possunt examinari. *n. 288.* & ibidem alia hūc spectantia. Vide etiam *n. 281.* & Verbo *Approbatio, Episcopus.*

Excommunicatio Excommunicatus.

Excommunicatus Bullam utiliter sumere potest. *n. 29.* Ad quæ privilegia? *n. 31.* Ab excommunicato non tolerato, ut Bullæ indulgentiæ acquirantur, non licet petere confessionem, licet non detur alius cōfessarius. Nec ut tutius à tolerato: sed oppositum est probabile. *n. 163.*

In excommunicatione defuncti, si nō tolerati, sepeliri nō possunt in loco sacro, virtute Bullę: si tolerati, probabilus est posse; absolutione tamen indigent, ut suffragijs fidelium fruantur. *n. 174.* Absolutio ab excommunicatione eo modo, quo defunctis dari potest, non virtute Bullæ danda est, sed ab eo, à quo poterat vivus absolvi. *n. 176.* Absolutione non indiget excommunicatus, etiam vitandus, defunctus, qui in articulo mortis fuit absolutus etiam a simplici sacerdote. *n. 178.* An exhumandus sit excommunicatus vitandus jam sepultus? *n. 179.*

Qui plures habet excommunicationes virtute Bullæ Lusitanæ ab una absolvi non potest, quin ab alijs absolvatur. *n. 386.* Excommunicatio quæ sit a jure, quæ ab homine? *n. 433.* & ibidem de utraque quoad reservationem Episcopalem. Vide

Absolutio, Censura, Metus, Dolus, Absens.

Exterus Vide Alienigena.

F

Facultas

Facultas quid sit? *n.4.* Quid facultates regularium quoad fratres, quæ per Bullam non suspenduntur? *n.608.* Facultates Commissario concessæ. *n.599.*

Falsificatio

Falsificatio litterarum Apostolicarum, & supplicationum reservata in Bulla Cœnæ, & in Cruciatâ excepta, ne possit absolvi semel in vita, nec in mortis articulo. *n.349.* Quid veniat nomine dictæ falsificationis, & quæ falsificationes per Bullam possint, aut non possint absolvi? Ibidem usque ad *n.353. & n.136. fine.*

Familiares

Familiares, qui veniant illorum nomine, ut possint cum domino habente Bullam Divinis assistere tempore Interdicti? *n.227.* Quid si dominus sit absens, aut jam Missam audiverit? *n.229.*

Famuli

Famuli, quam eleemosynam erogare debeant pro Bulla? *n.121.*

Filiusfamilias

Filiusfamilias quis dicatur, & quando a patria potestate egrediatur? *n.117.* Quæ bona habeat? Quando proprios fructus? Ad quam eleemo-

synam pro Bulla teneatur? *n.118.* Cui facienda restitutio eorum, quæ filius alienare non potens amisit in ludo? *n.721.*

Fraus

Fraus non committitur ab utente jure suo. *n.79.* & ibidem exemplo asseritur.

G

Gratia

Gratia facta non expirat morte cedentis. *n.26.* Gratiæ status non requiritur in suscipiente Bullam, neque ad plura illius privilegia. *n.35.* An requiratur ad lucrandas indulgentias pro defunctis? *n.737. & n.763. §. Quæres. 7.*

H

Habitus Religiosus

Habitus Religiosus defunctis est proficuus dum in eo ad sepulturam deferuntur. *n.732. Heres.*

Hæres

Hæres quando possit pro defuncto utiliter accipere Bullam compositionis. *n.639.* Aut Bullam defunctorum. *n.752. & 753.*

Hæresis Hæreticus

Hæresis, Hæretici sive externi, sive interni Bullæ privilegij non gaudent; nec veniunt nomine *fidelium* in favorabilibus. *n.33.*

Hæresis quid sit? *n.340.* In Cruciatâ excipitur ne possit absolvi semel in vita, & in mortis articulo, si sit externa

RERUM NOTABILIORUM

terna, & interna simul, licet occulta. *n.* 341. Duæ conditiones ut hæresis sit reservata Pontifici in 1. can. Bullæ Cœnæ. *n.* 344. §. Nomine Hæresis quoad exceptionem in Cruciata non veniunt alia delicta contenta in 1. canone, nec peccata DD. Inquisitoribus reservata, si hæresis non sint. *a n.* 345. Hæresis quoad reservationem Episcopalem. *n.* 405.

Homicidium

Homicidium voluntarium, & casuale quid sint? *a n.* 409. Voluntarium quando sit, & quando non sit Episcopo reservatum? *a n.* 411. Septem propositiones circa homicidium a SS. PP. Alex. VII. & Innoc. XI. damnatæ; & ex ipsis aliqua deducta. *a n.* 413.

Mandantes, & consulentes, nisi exprimantur, non incurrunt reservationem homicidij voluntarij. *n.* 410. Maritus occidens adulterum Clericum in adulterio deprehensum incurrit reservationem Episcopalem, non tamen Pontificiam *cap. si quis suadente. n.* 415. Vide *a n.* 416. *Abortus procuratio.* Et *n.* 420. *Oppressio, sive suffocatio prolis.*

Horæ Canonice. Vide *Beneficiatus, Bulla Compositionis. Canonicus, Coadjutor.*

I

Idolatria

Idolatria quid sit, & quando reser-

vata in Dicecesi Angolana? *n.* 484. & 506.

Jejunium

Jejunium de illius essentia est abstinencia à carnibus. *n.* 580. An obliget dispensatum ad carnes, quando in diebus jejuniij illas non comedat? *n.* 579. Privilegium Bullæ, in quo conceditur comedenti carnes de consilio utriusque Medici satisfacere jejunijs, non obligat ad jejunium. *num.* 580.

Ignorans, Ignorantia

Ignorans revocationem Bullæ intra annum factam, si a reservatis absolvatur, vel votorum commutationem obtineat, non tenetur se superiori subicere, nec aliam commutationem obtinere. *n.* 25. cum additione ibi adducta. Ignorantibus indulgentiarum revocationem an illæ profint? *n.* 150.

Ignarus à censuris virtute Bullæ absolvi non potest. *n.* 379. Cum limitatione adducta *n.* 380. Et ibidem absolvi potest a Prælato, vel iudice censuras ferentibus.

Ignorantia sicut excusat ab incurrenda censura S. Pontifici reservata, ita etiam a reservatione ipsius peccati excusat. *n.* 301. Secus a reservatione Episcopali. *n.* 300.

Impotens

Impotens ad satisfaciendum parti læsæ, potest virtute Bullæ absolvi à censuris, præstita cautione de jure requisita. *n.* 368. & *n.* 366.

Incendium

Incendium ad reservationem Episcopalem; & si res sit Ecclesiastica, ad reservationem Pontificiam. *n.* 422.

India Orientalis.

India Orientalis ad acceptionem Bullæ *a n.* 72. Quid veniat nomine illius? *n.* 73. Privilegia illi concessa & concedenda Indijs Occidentibus conceduntur, & è contra. *n.* 86.

Indulgentia

Indulgentia quomodo definiatur. *n.* 144. In rescriptis non comprehenditur sub nomine *privilegium*. *n.* 5. Est latissime interpretanda. *n.* 11. Qui possit illam concedere? *n.* 144. Ut concedatur requiritur causa pia. *n.* 148. Ad eam consequendam sufficit quod ultimum opus fiat in statu gratiæ. *n.* 148.

Dividitur, & subdividitur. Non datur discrimen inter plenam, plenariam, & plenissimam, & eam quæ conceditur in anno sancto. *n.* 145. Et ibidem potest quis obtinere plenariam, & adhuc ei superesse pœnam in Purgatorio luendam. Variæ indulgentiæ partiales explicantur. *n.* 146. Et clausula *De pœnitentijs injunctis*. *n.* 147.

Tempore indulgentiæ plenariæ, vel jubilæi leviores sunt imponendæ pœnitentiæ satisfactoriæ. *n.* 149. Et ibidem probabile videtur tunc manere pœnitentem liberum ab implendis pœnitentijs non medicinalibus; aut si aliquas non implevit, poterit confessarius eas commutare, non au-

ditis confessionibus, in plenariam indulgentiam lucrandam; imo & pœnitens ipse, si sit vir doctus.

Cessat indulgentia per revocationem factam ab homine, vel à lege. *n.* 150. Et ibidem in quo differant hujusmodi revocationes; item an eas ignorantes indulgentiâ possint lucrari. Ad lucrandam indulgentiam non sufficit opinio probabilis, si coram Deo ea non detur. *n.* 151.

Indulgentiæ Cruciatæ

Plenaria conceditur semel in vita, eo durante anno; & si accipiatur chirographus alia. *n.* 153. & ibidem quando utraque lucranda. Conditiones ad utranque requisitæ contritio, confessio, & communio. *a n.* 155. Et ibidem multa circa dictas conditiones, usque ad *n.* 162.

Dictas indulgentias consequi possunt, qui confiteri, & communicare non valent. *n.* 163. Ad eas lucrandas, etiam in defectu confessarij, non licet accedere ad communionem, non præmissa confessione peccati mortalis. *n.* 164. Fine. Quæ intentio requiratur? *n.* 165. Quæ confessarij applicatio? *n.* 166. & 171.

Alia indulgentia plenaria conceditur pro mortis articulo. *n.* 167. Pro uno solum, & vero, an pro omnibus, & pro præsumpto etiam, aut pro mortis periculo? *a n.* 168. Alia indulgentia in Bulla concessa decedentibus morte repentina, & absque confessione.

RERUM NOTABILIORUM.

fectione, si statuto tempore fuerint concessi. *a n. 172.*

Indulgentiæ stationum

Quibus verbis concedantur in Bulla, & alia ad earum notitiæ. *à n. 184.* Sunt plenariæ. *n. 187.* Non possunt eadem die pluries obtineri. *n. 188.* Quid quando duæ stationes occurrunt eadem die? *n. 191.* Quid de habente Bullam, & simul aliud privilegium ad easdem? *n. 189.* Non possunt quotidie obtineri. *n. 190.* Quibus diebus possint? *à n. 192.*

Quid veniat nomine *Ecclesiæ*, vel *Altaris*, & de visitatione illorû ad dictas indulgentias. *à n. 193.* De intentione, oratione, devotione, tempore, & modo, quibus faciendæ visitationes. *à n. 199.*

Stationum indulgentiæ possunt defunctis applicari, in omnibus stationum diebus, non tamen potest habens Bullam obtinere duas indulgentias, unam pro se, alteram pro defuncto. *a n. 205.* Si eadem indulgentia a vivente applicetur pro se ipso, & pro defuncto simul, nulli prodest; & similiter indulgentia Bullæ defunctorum, si duobus applicetur. *n. 207.*

Indulgentias stationum concessit Paulus V. omnibus Regularibus, visitantibus, non quinque Ecclesias, aut Altaria, sed propriam cujusque Ecclesiam. *n. 208.* Et ibidem quando dictæ indulgentiæ possint defunctis applicari; & quod hodie viget hu-

jusmodi concessio. Quod autem ad eas lucrandas non indigeant Regulares Cruciatæ. *a n. 611.*

Indulgentiæ pro Defunctis

Quis possit illas concedere? An concedantur per modum suffragij, an per modum absolutionis? An infallibiliter consequantur effectum. An valide propria autoritate possint indulgentiæ applicari defunctis, quando in concessione id non exprimitur? *a n. 734.* Et ibidem *n. 735.* Quod non possit eis applicari indulgentia Jubilæi duplicis hebdomadæ; possit vero indulgentia concessa Ecclesijs nostræ Societatis pro quarta cujuslibet mensis Dominica. Quæ conditiones requirantur in consequente indulgentiam pro defunctis *a n. 737.* Vide *Gratia. Bulla defunctorum. Indulgentiæ stationum.*

Indulgentiæ quoad suspensionem per Bullam.

Facultas Commissarij ad suspendendas indulgentias, & alias gratias pro non accipientibus Cruciatam. *n. 602.* Eadem revalidantur pro accipientibus Bullam. *n. 603.*

Non suspenduntur privilegia in corpore juris inserta; nec indulgentiæ ab Episcopis concessæ; nec indulgentiæ partiales 40. septem, aut 4. annorum, & similes. *n. 604.* Nec Jubilæum duplicis hebdomadæ; nec indulgentiæ concessæ Imaginibus, Calculis, Rosarijs &c. *n. 605.*

Non suspenduntur Jubilæa concessa

cessa Dioecesi Ulyssiponensi in festi-
vitatibus Natalitij D. Spiritus S. Af-
sumptionis B. V. & omnium SS. nec
similia. n. 606. Probabiliter non sus-
penditur gratia liberandi animam a
Purgatorio Altari privilegiato con-
cessa; & in contraria opinione proba-
bilius est solum Bulla indigere, qui
celebrat, & non qui facit celebrare. n.
607.

*Indulgentiæ Regularium, & earum
suspensio.*

Indulgentiæ Regularibus conces-
sæ usque ad Paulum V. ab eodem re-
vocatae. n. 608. & ibidem eorundem
indulgentiæ, & facultates in triplici
differentia.

Loco abrogatarum concessit Paul.
V. Regularibus varias indulgentias,
inter quas 8. sunt plenariæ, quæ nu-
merantur. n. 609. Concessa iisdem in-
dulgètia stationum visitantibus pro-
prium Ecclesiam. n. 610. Et ibidem
propositio damnata circa revalidati-
onem indulgentiarum a Paul. V. re-
vocatarum; cujus revocatio non ex-
tenditur ad indulgentias promiscue
concessas Regularibus, & sæculari-
bus.

Non suspenduntur a Commissario
indulgentiæ a Paul. V. Regularibus
concessæ; nec aliæ similes, si a succes-
soribus concedantur. n. 611. Suspen-
ditur indulgentia personalis cuicun-
que Religioso concessa, nisi conces-
sio fuerit pro mortis articulo. n. 613.
& ibidem Jubilæa concessa Ecclesijs

Regularium pro omnibus illas visi-
tantibus suspenduntur quoad sæcula-
res, non quoad Regulares Mendi-
cantes.

Non suspenduntur privilegia Mē-
dicantibus concessa ad absolvendum
ab aliquibus reservatis sæculares, ad
commutanda, aut dispēsanda vota. n.
614. Indulgentiæ, gratiæ, & privi-
legia, quæ non suspenduntur pro
Mendicantibus, non suspenduntur
etiam pro non Mendicantibus, si cū
illis communicent. à n. 615. & ibidē,
quid veniat nomine *Fratum* in exce-
ptione pro mendicantibus.

Infans

Infans fructuose pro illo accipitur
Bulla, ut tempore interdicti in loco
sacro sepeliatur; à quo, & quando sit
accipienda? n. 39.

Infirmi

Infirmi habentes unam, vel duas
fistulas purgativas possunt in quadra-
gesima edere ova, & lacticia. n. 598.
Quid circa jejunium dispensati ad
carnes propter infirmitatem. n. 579.

Interdictum

Interdictum. Quid sit? Quid pro-
hibeat post moderationem *cap. Alma
Mater?* n. 210. Quotuplex sit? n. 211.
Differta cessatione a Divinis. n. 212.
Privilegia pro illius tempore in Bul-
la concessa n. 209, & 224. Omnia
conceduntur sub conditione dandi
in subsidium Bullæ aliquas pias elec-
mosynas, præter eleëmofynam pro
Bulla. n. 214. & a n. 218. ubi plura.

Pri-

RERUM NOTABILIORUM.

Privilegia Bullæ circa Interdictū non valent ad Interdictum personale, neque ad celsationem a Divinis, neque ad Ecclesiam violatam, sed solū ad Interdictum locale, sive generale, sive particulare sit. *n. 215.* Et non valent ad Interdictum ab ingressu Ecclesiæ: *n. 213. & 216.*

Dictis privilegijs gaudent habentes Bullam tam pro Ecclesijs, quam pro oratorijs approbatis. *n. 225.* Itē illorum domestici, familiares, & consanguinei, sed domino præsentē. *n. 227.* Quid si hic jam Missam audi erit? *n. 230.*

Sacerdos habens Bullam, ut Missam celebret tempore Interdicti, potest eligere ministrum laicum, qui nec sit consanguineus, neque de familia, aut domesticus. *n. 228.* Habentes Bullam probabilius est teneri ad Missam tempore Interdicti.

Privilegia pro tempore Interdicti in Bulla concessa circa usum sacramentorum. *n. 232.* Circa sepulturā Ecclesiasticam cum moderata pompa funerali. *n. 239.* In quo consistat talis pompa? *n. 241.* Pro quibus festi- vitatibus ipso jure suspendatur Interdictum? *n. 234.*

Interpretatio

Interpretatio quid sit, & quotu- plex? Qui possint Bullam interpreta- re? *n. 7.*

Invasio

Invasio Indorum, seu in vijs publi- cis, quoad reservationem Episcopale- m. *n. 481, & 487.*

Inventum

Inventum. Quotuplex fit; quod- nam & quando reservatam Episco- pis? *n. 443.* Potest Episcopus in pro- bali sententia præcipere confessorijs non exemptis, ut de bonis inventis nō disponāt; quod tamen non potest præ- cipere Regularibus. *n. 448.*

Inventa quoad compositionem, & præsertim circa bona naufragantium. *n. 709.*

Inventa quando possit quis sibi re- tinere cum onere restituendi domino comparenti? *n. 446, & 451.*

Invitus

Invitus non potest a censuris vir- tute Bullæ absolvi *n. 379.* Potest a Prælo, vel Judice censuram feren- te, & a quocunque alio habente pri- vilegium absolvendi a censuris extra sacramentum, quod privilegium non habent Religiosi Societatis JESU. *n. 380.*

Irregularitas

Irregularitas non est censura. *n. 301.* Nulla potest tolli virtute Bullæ. *v. 400.* In quibus casibus sacerdos incurrat irregularitē? *n. 476.* & ibidem peccatū dicti sacerdotis quo- ad reservationem Episcopalem.

Irregularis beneficiatus etiam ex homicidio voluntario, an ipso jure maneat privatus beneficijs, & an in- digeat compositione super fructus ex illis præceptis? *n. 694.*

In quā irregularitate possit dispen- sare Commissarius? *n. 600.*

Itinerantes

Itinerantes ad esum ovorum, & laticiniorum in quadragesima sine Bulla, si pisces non habeant? *n.* 398.

Jubilæum

Jubilæum anni Sancti quas indulgentias suspendat? *n.* 20. Non suspendit Cruciatam. *n.* 21. An suspendat privilegia Mendicantibus concessa? *n.* 22.

Vide *Indulgentia. Indulgentiæ stationum, Indulgentiæ quoad suspensionem per Bullam.*

Jubilæum sex mensium Vide *Chirographus.*

Judex Judicium

Judex Judicium quando teneatur acceptare probationem absoluti à cæsuris virtute Bullæ. *n.* 374.

Judicium quando sit legitimum, & quando judex legitime procedat? *n.* 436. Judex quoad compositionem vel restitutionem acceptorum pro injusta sententia, sive justa. à *n.* 704.

Quid circa simoniacè accepta? *n.* 706. Ibidem Non potest Judex accipere pecuniam pro sententia in favorem unius præ alio quando litigantes habent pro se opiniones æque probabiles. Item semper tenetur judicare juxta sententiam probabiliorem. Et oppositum his resolutionibus damnatur ab Alexandro VII. & Innocentio XI.

Juramentum

Juramentum falsum in judicio, vel actibus judicialibus, aut coram

superiore competenti, nec non coram Rectore Universitatis quoad reservationem Episcopalem. *n.* 436.

Qui hanc reservationem incurrant, vel non incurrant à *n.* 437. Non est licitum jurare sine animo jurandi; si ve res sit levis, sive gravis, etiam cum causa. *n.* 525. Oppositum damnatur ab Innocentio XI.

Juramentum soli Deo factum, & votum juramento confirmatum, & juramentum independentem factum ad commutationem per Bullam. à *n.* 551. Juraméta Deo facta castitatis, Religionis, & perigrinationis Jerosolymitanæ ad commutationem per Bullam. *n.* 568.

Vide *Testimonium falsum, & votum.*

Jurisdictione

Jurisdictione quid sit? quotuplex? In quo differat ab approbatione? à *n.* 264. Requiritur moraliter certa, & non sufficit moralis probabilitas ad sacramentum Pœnitentiæ. *n.* 139.

Et ibidem quæ sit hæc certitudo moralis. Supposita approbatione Ordinarij, si hic neget jurisdictionem, virtute Bullæ, aut Jubilæi duplicis hebdomadæ illam habent omnes sacerdotes.

L

Lacticinia

Lacticinia, illorum nomine veniunt omnia ex lacte conflata. *n.* 594. Privilegium Bullæ ad illa edenda in qua-

RERUM NOTABILIORUM

quadragesima. à n. 582. Vide *Ova*.

Legatum. Vide *Bulla Compositionis*,

Lex

Lex a quo authentice interpretetur? n. 7.

Licentia

Licentia Commissarij, ut quis utatur privilegijs in Bulla concessis pro tempore Interdicti, non requiritur nisi ad privilegium nobilibus concessum celebrandi Missam ante aurorã &c. n. 223.

Licentia ad absolvendum a reservationis ab Episcopo obtenta per nuntiũ, dum non sit confessario manifestata, proderit ad valorem absolutionis, quæ tamen erit mortaliter illicita. n. 513.

Habens dictam licentiam ab Episcopo non potest eam alteri subdelegare. n. 514. Et si ab Episcopo petita, ab eodem negetur, non habetur pro concessa illa vice, nisi pœnitens sit Monialis Episcopo subjecta, & petatur ab ordinario Monialiũ Confessario. n. 515.

Locus

E loco extrahere gaudentem immunitate. n. 425. & 479. Vide *Sepelire*.

Loca habilia ut Bulla accipiatur. à n. 68. Vide *Acceptatio*, *Acceptio*, & *Alienigenæ*.

Ludens

Ludens quo ad restitutionem, & Compositionem per Bullam. à n. 719.

Lusitanus

Lusitanus accedens ad aliquem locum Castellæ ad fructuosam duplicis Bullæ Hispanæ acceptionem, licet jam acceperit Bullam Lusitanam, n. 80.

M

Mandantes

Mandantes in reservatione alicujus peccati non comprehenduntur, nisi exprimantur; sicut neque consules, auxiliantes, & alij moraliter concurrentes. n. 410. & 457.

Mandantes exequi actiones prohibitas in 11. Canone Bullæ Cœnæ, nõ sequuto effectu, excommunicatione non incurrunt. n. 355.

Manus

Manus violentæ in clericum ad reservationem Episcopalem. n. 432.

Matrimonium Clandestinum

Matrimonium clandestinum quotuplex sit? Quando Episcopis reservetur? n. 452. ibidem Parochus, & testes, si non exprimantur in reservatione, eam non incurrunt.

Medicus

Quid veniat nomine utriusque medici in privilegio edendi carnes? n. 577.

Mercatores Mercatura

Mercatores Mercatura quoad compositionem per Bullam. n. 708. Mercaturam exercetes in locis sacris quoad reservationem sacrilegij Episcopalem. n. 424. & 426.

L12

Mer-

Mercatoribus non est licitus contractus Mohatra, Lusitanice trapassa. *n.* 708. Et ibidem oppositum damnatur ab Innocentio XI. Exercentes commercium in rebus, quæ consistunt in pondere, mentura, & adulterinis mixtionibus quoad compositionem à *n.* 647.

Meritrix

Meritrix cum fructu Bullam accipit erogando eleemosynam ex pecunia turpi lucro acquisita *n.* 108. Quando teneatur ad restitutionem, aut possit per Bullam componi. à *n.* 724.

Metus gravis

Metus gravis mortis, infamiae, exilij &c. operantem à culpa excusat, & à censura in transgressione præcepti ecclesiastici, non tamen a culpa intransgressione legis naturalis, vel Divinae positivæ, quanvis tunc excuset à censura, & reservatione à *n.* 302. Et ibidem quid dicendum, si metus incutiatur in contemptum fidei, aut Religionis. Vide *Absolutio*.

Milites

Milites, dum non constet de belli injustitia, licite illud reputant justum. *n.* 411.

Militares Ordines. Vide *Regulares*

Missæ

Missæ. Probabile est non teneri ad illam tempore interdicti habentes Bullam; probabilius oppositum. *n.* 231. Ibidem ad illam tenentur clerici, & ministri, qui gaudent privilegio concessio in capite *Alma Mater*.

Privilegium celebrandi Missam ante auroram, & post meridiem nobilibus in Bulla concessum. à *n.* 254.

Missæ applicata in primo Memento apto tempore applicatur, an etiam in secundo Memento defunctorum dubium est? *n.* 740.

Missæ in altari privilegiato applicanda est pro defuncto, cui intenditur indulgentia *n.* 741. Alia circa Missas defunctorum in altari privilegiato. *n.* 731. & 730.

Moneta

Monetæ falsificatio & circuncisio reservatur in Diocesi Portuensi *n.* 493.

Moniales

Moniales exemptæ virtute Bullæ non possunt eligere confessarium etiã ad non reservata. *n.* 59. Idem probabilius est de non exemptis. *n.* 61. Intelligendum id est de monialibus, quæ vere religiosæ sunt; nam de monialibus militaribus, quæ solum profitentur castitatem conjugalem. *n.* 62.

Moniales quoad usum Bullæ ad non concernentia sacramentum Pœnitentiæ, quoad suspensionem privilegiorum, & indulgentiarum. Vide *Regulares*.

Mortis articulus

Mortis articulus qualis verus, & præsumptus dicatur? *n.* 168. Articulus, & periculum mortis quoad indulgentias, & reservationem pro eodem usurpantur. *n.* 170, & à *n.* 332. Idem dicendum de periculo diuturnæ,

RERUM NOTABILIORUM

næ, vel perpetuæ amentia: *n.* 334. Idē de diuturna navigatione, si in navi sacerdos desideretur. *n.* 335. In mortis articulo præiente proprio sacerdote, aut approbato, probabilius est simplicem non posse absolvere *n.* 328. Præfente proprio Sacerdote, si Bullam habeat, potest absolvi à quocunque approbato etiam à censuris reservatis sine onere comparendi. *a n.* 327.

In mortis articulo, qui Bullam habet potest absolvi ab omni censura; si non habet solum a censuris, quæ impediunt Sacramentorum receptionē, & ecclesiasticam sepulturam; ut probabilius. *n.* 330.

Muficus

Muficus non habens Bullam in quadragesima ova, & lacticia edere potest. *n.* 598.

Mutilatio

Mutilatio membri ad reservationem Episcopalem. *n.* 421.

N

Nobilis

Qui veniant nobilium nomine? *num.* 261. Privilegium illis concessum ad celebrandam missam ante auroram &c. *a n.* 254.

Nomen

Nomen; Si non scribatur in sumario Bullæ communis privilegia non acquiruntur. *à n.* 44.

Ibidem sufficit scribere nomen appellativum, si per errorem nomen,

aut cognomen falso scribatur, potest emendari error sine nota falsificationis. Quid circa inscriptionem nominis saltem in confuto in Bulla compositionis. *n.* 632. Quid in Bulla defunctorum? *n.* 744.

Notarius

Notarius quoad restitutionem, aut compositionem per Bullam. *n.* 707.

Novitij

Novitij, & novitiæ absque prælati licencia virtute Bullæ eligere possunt confessorium, qui eos a reservatis absolvat. *n.* 66. Ibidem subduntur casibus in religione reservatis.

O

Occultum

Occultum quid sit, & quotuplex? *n.* 315. Probabilius est peccata Pontifici extra Bullam Cœne reservata, si sint in aliquo loco publica, non posse virtute Bullæ absolvi, ubi sūt occulta *à n.* 321. Probabile est posse toties quoties absolvi, ubi non sunt publica. *n.* 323.

Officiales

Officiales Cruciatæ prohibentur sub excommunicatione ipso facto facere compositiones. *n.* 628. Quibus gaudeant privilegijs? Remissive *n.* 623.

Officium Divinum. Vide Horæ Canonicae, Beneficiatus.

Opinio

Opinio certe probabilis sufficit ad

jurisdictionem ad absolvendum a reservatis, non tamen ad indulgentias, si coram Deo vera non sit 151.

Oratorium Privatum

Oratorium privatum. Privilegia in Bulla pro illo concessa. à n. 225. Et à n. 243. Ad illud requiritur approbatio Ordinarij, quæ dari non potest sine brevi pontificio. Ibidem finito tempore à Pontifice præfixo, an liceat in eo celebrare? à n. 247. An aliqua limitationes, quæ apponi solent in brevi pro concessione, cessent virtute Bullæ? à n. 250.

Ut sacerdos in oratorio celebret, sufficit quod Bullam habeat, qui facit celebrare n. 253. In Oratorijs, etiam in die Paschatis, & alijs solemnioribus, potest virtute Bullæ audiri Missa. n. 251.

Ordinarij

Quid contra illos possit Commissarius, si non applicent pœnas pecuniarias in subsidium Bullæ, ut in virtute Obedientiæ eis a Pontifice præcipitur. n. 599.

Ordines

Ordines suscipere sine patrimonio, pensione, vel beneficio, aut per saltû, vel sine dimissorijs, aut furtive, aut ante legitimam ætatem, quoad reservationem Episcopalem. à n. 454. Quid de suscipiente cum patrimonio, aut beneficio ficto? Ibid. Quid de suscipiente primam tonsuram? Ibid. Quid de crasse ignorante ætatis defectum, aut de eo dubitate? Ibid. Quid de sus-

pensione, aut Irregularitate incurfa, si postea celebret, aut exercent actum ordinis sacri? Ibid. Quid de restitutione patrimonij ficti? Ibid.

Ad Ordines suscipiendos annus interstitutionum est Ecclesiasticus. num. 90.

Ordines Equestres. Vide Regulares, Militares.

Ordines non Mendicantes

Ordines non mendicantes gaudent eisdem facultatibus, & privilegijs, quibus Mendicantes, si cû illis cõmunicent, quæ pro ipsis etiam non suspenduntur à Commissario. n. 615.

Ova

Qui habent Bullam Lusitanam ubique terrarum possunt illa edere in diebus quadragesimalibus. à n. 18. & n. 574.

Quo jure ova, & lacticia sint prohibita in diebus jejunijs tam intra, quam extra quadragesimam, & in Dominicis ejusdem. à n. 582. An etiam ex consuetudine? à n. 586. An sub peccato mortali, aut veniali? à n. 590.

Ad licitum illorum usum, non requiritur concilium utriusque medicum. n. 593. Quid illorum nomine veniat? n. 594. Qui absque Bulla possint licite iisdem vesci? à n. 596.

P

Paetum

Paetum cum Deomone ad reservationem Episcopalem. n. 408.

Pa-

RERUM NOTABILIORUM.

Parochus

Parochus mortaliter peccat, si Parochianos obliget ad suscipiendam Bullam. *n.* 138. Habenti Bullam, vel Regularium privilegium non potest prohibere communionem etiam in die Paschatis in Ecclesijs, & oratorijs privatis, si jam communioni annuæ satisfecerit. *à n.* 235.

Probabilius est Parochum non posse virtute Bullæ, aut jubilæi ubique terrarum eligi in confessarium à non suis Parochianis; maxime vero à suis. *à n.* 270. Qui fuit, & jam Parochus non est virtute Bullæ eligi nõ potest absque nova Episcopi approbatione ut probabilius. *n.* 173.

Participatio

Participatio bonorum operum cõceditur habentibus Bullam Lusitanã sine obligatione jejunij, aut orationũ, non ita habentibus Bullam Hispanam. *n.* 180. Quid per eam concedatur in Bulla. *à n.* 181.

Pater

Pater quæ vota filiorum possit irritare? *n.* 529.

Patrimonium. Vide Ordines.

Pauper, Mendicus

Pauper, Mendicus, quis dicatur? *à n.* 124. & ibidem ad quam eleemosynam pro Bulla teneatur? Pauperes non habentes neque unũ argenteum ad eleemosynam Bullæ non possunt lucrari indulgentias a commissario suspensas. *n.* 126. Possunt edere o-

va, & lactinia, si alios non habeant cibos. *n.* 598.

Pensionarius. Vide Beneficiatus.

Bulla Compositionis..

Pharmacopola

Pharmacopolæ gravissime peccant vendendo unum pro alio electuarium. *n.* 713. Ad quam restitutionem teneantur? Et quando compositione indigeant? Ibidem.

Pœnitens

Pœnitens lucrans indulgentiam plenariam quoad impletionem, & commutationem, & pœnitentiæ non medicinalis. *n.* 149. Impotens ad satisfaciendum parti læsæ licite absolvitur a censuris, data cautione. *à n.* 366.

Pœnitentes, qui non sunt confessi annis præteritis, quoad reservationem Episcopalem. *n.* 471. Quid si sacrilige confessi? Si non habuerint peccatũ mortale? si sint impuberes? Si validam, sed informem fecerint confessionem? Ibidem.

Pretium

Pretium recipere, vel dare pro confessione ad reservationem Episcopalem. *n.* 474.

Pœnitentiarius

Pœnitentiarius Ecclesiæ cathedralis ex vi suæ institutionis non potest absolvere a reservatis Episcopo; & si licentiam obtineat, subdelegare non potest. *n.* 509.

Prælati

Prælati Regularis non potest absol-

absolvere ab hæresi occulta, etiã suos subditos. *n.* 342. Affertur propositio damnata ab Alex. VII. Et quid circa alios casus bullæ cœnæ occultos. Ibidem. Potest irritare omnia subditorum vota, exceptis constituentibus statum regularem, & illi annexis. *n.* 529.

Prælati non potest absolvere subditum a reservatis & pro non reservatis mittere illum ad alium confessarium. *n.* 518. Potest concedere licentiam absolvendi subditum a reservatis cum onere postea comparandi. *n.* 519. Non tamen quando licentia petitur post peccatum commissum. Ibid.

Prælati Regularis, si confessario deputato neget licentiam absolvendi subditum a reservatis, potest confessarius pro illa vice illum absolvere. *n.* 521. Idem si licentia petatur a pœnitente. Ibid. Quomodo intelligenda particula *pro illa vice?* *n.* 522. Quid si licentia petatur a confessario ex non deputatis in conventu? *num.* 523.

Pro Monialibus a Prælato Episcopo. Vide *Licentia*.

Presentatio. Vide *Approbatio*
Regalarium.

Primitiæ

Primitiarum retentio non censetur reservata in reservatione decimarum, nisi exprimat. *n.* 439.

Privilegium

Privilegium quid, & quotuplex?

à n. 15. Privilegia Bullæ sunt mixta ex locali, & personali. *n.* 18. Amplissime sunt interpretanda. *à n.* 12.

Publicatio Bullæ

Publicatio Bullæ consistit in processione, & concione. *n.* 89. Bullam accipiens post processionem, ante concionem, privilegij gaudet. Ibid.

Pueri

Pueri ante annos pubertatis probabiliter ab incurfione censurarum eximuntur; non tamen a reservatione peccatorum. *n.* 300.

Purgatorium

Purgatorium, multa remissive circa illud. *à n.* 730.

R

Ratihabitio

Ratihabitio ad incurfionem censuræ latæ in 11. Can. Bullæ Cœnæ. *n.* 359.

Reditus

Reditus quid veniat illorum nomine ad eleëmofynam pro Bulla. *à n.* 112. Vide *Eleëmofyna*.

Regulares

Regulares ad usum Bullæ Cruciatę quoad privilegia, quæ non concernunt sacramentum pœnitentię. *à n.* 49. Quoad privilegia, quæ pœnitentię sacramentum concernunt. *à n.* 55. & *à n.* 519. Quid de Regularibus Monialibus Ordinum Militarium utriusque sexus, & de Novitijs? *à n.* 59.

Regu-

R E R U M N O T A B I L I O R U M

Regulares ad indulgentias, & privilegia dispensandi, ac commutandi vota. Vide *Indulgentiæ Regularium, & earum suspensio.*

Regulares cum Societate JESU communicantes ex privilegio eidem concessio, quovis anni tempore omnibus fidelibus Eucharistiam ministrare possunt, excepto die Paschatis. à n. 236. Et quomodo intelligenda sit exceptio diei Paschatis? Ibid.

Regulares, ex privilegio eidem Societati concessio possunt celebrare per horam ante auroram, & post meridiem. à n. 254. ad 260. De licentia suorum Prælatorum possunt confiteri cuilibet simplici sacerdoti, etiam sæculari. n. 295. Idem de Episcopo Regulari. n. 272. Vide *Approbatio Regularium.*

Regulares extra Italiam ex privilegio eidem Societati concessio, possunt absolvere ab omnibus casibus extra Bullam cœnæ Pontifici reservatis. n. 343. Intra Italiam non possunt a quinque casibus adductis. Ibidem. Regulares virtute suorum privilegiorum an possint commutare, aut dispensare vota extra confessionem, sicut possunt virtute Bullæ? à n. 549.

In exceptione Bullæ pro Regularibus mendicantibus nomine fratrum veniunt etiam novitij, & novitiæ. n. 616.

Regulares militares utriusque sexus quoad usum Bullæ. à n. 59.

Reservati casus, Reservatio.

Reservatio quid sit? n. 300. Ligat ignorantes. Ibid. Quoties non incurritur censura, non incurritur reservatio Pontificia. n. 301. Metus gravis ab ea excusat. à n. 302. Reservato aliquo delicto, non comprehenduntur actiones leves externæ ex affectu mortali procedentes. n. 304.

Qui virtute Bullæ, aut jubilei confessus est nullam ex inculpabili oblivione mentionem reservatorum faciens, liber manet à reservatione oblitorum, a qua tamen virtute Bullæ lufitanæ non liberatur, qui invalide confitetur; maxime vero virtute Bullæ Hispanæ, aut si a prælato absolvatur. à n. 306.

Reservati casus in omnibus Diocesisibus hujus Regni habentur in indice capitum *cap. 15. art. 1.* & à n. 405. Reservati casus in singulis Diocesisibus habentur in eodem *cap. art. 2. à n. 488.*

A reservatis Episcopo potest absolvere Nuntius, non tamen Archiepiscopus subditos subfraganei. Potest quilibet sacerdos approbatus virtute Bullæ. à n. 507. Non potest pœnitentiarius Ecclesiæ cathedralis, nec vicarius generalis, nec Regulares ex virtute suorum privilegiorum, & oppositum ab Alexandro VII. damnatur à n. 509.

Possunt Regulares virtute suorum privilegiorum absolvere a casibus Pœnitentiis occultis, quorum absolutio

committitur Episcopis in Trid. n. 511. Item confluentes ex alia Dicece-
si a peccatis in ipsis reservatis, dum-
modo in fraudem reservationis in ali-
enam non pergant, & in ea in qua fit
confessio non sint reservata. Item cō-
mutare, & dispensare vota non refer-
vata Pontifici etiam in Dicecesibus,
in quibus Episcopis reservetur com-
mutatio, & dispensatio votorum.
n. 512.

Facultas alicui concessa ad absol-
vendum à reservatis subdelegari non
potest, neque confessarius illa uti
dum illius notitiam non habeat. num.
513.

Si Episcopus confessario ordinario
Monialium sibi subjectarum peten-
ti licentiam neget, poterit pro illa vi-
ce confessarius Monialem à reserva-
tis absolvere; secus si licentia petatur
pro secularibus n. 515.

An aliquando possit confessarius
absque licentia, & privilegio absol-
vere à reservatis Episcopo num. 516.
An valide absolvatur à reservatis, qui
bona fide illa confessus fuit, à confes-
sario non habente facultatem illa ab-
solvendi? n. 517. Vide *Praelatus*.

A reservatis Pontifici non exceptis
in bulla una tantum conceditur ab-
solutio, & non plures pro singulis re-
servatis n. 311. Nec pro præsentis an-
no virtute bullarum annorum præte-
ritorum potest absolvi, qui a reserva-
tis Pontifici virtute illarum annis
præteritis non fuit absolutus. n. 313.

Possunt virtute Bullæ absolvi to-
ties quoties casus DD. Inquisitoribus
reservati, si Summo Pontifici refer-
vati non sint. 346.

Pro absolutione a reservatis Ponti-
fici tam intra, quam extra Bullam cœ-
næ; tam publicis, quam occultis, Vide
Verbo Absolutio.

Quid speciale indulgeat Bulla con-
cedens facultatem absolvendi a refer-
vatis Summo Pontifici in articulo
mortis. num. 327. Vide *Mortis Arti-
culus*.

Sacerdos
Sacerdos habens Bullam ad ce-
lebrandum in Oratorio privato, vel
in Ecclesia tempore interdicti potest
eligere ministrum laicum, qui nec sit
familiaris &c. n. 228. Sacerdos appro-
batus ad primam missam approbatus
censetur ad administrandam Eucha-
ristiam n. 235. Sacerdotis peccatum
cui irregularitas est annexa, ad refer-
vationem Episcopalem n. 476.

Sacramenta
Sacramenta quæ prohibentur tem-
pore interdicti n. 210. Quæ virtute
Bullæ eodem tempore possint recipi
tam in Ecclesijs, quam in Oratorijs à
n. 224, & à n. 232.

Sacrilegium
Sacrilegium quid sit? Quot species
cōtineat? Res circa quas species sacri-
legij versantur à n. 423. Quando, &
quæ

RERUM NOTABILIORUM

quæ species sint Episcopis reservatæ. *ibidem.*

Sagimen

Sagimen, illius usus ob penuriam olei in aliquibus provincijs, & regnis, ex consuetudine, & non virtute Bullæ, est licitus in diebus, quibus esus carnis est prohibitus. *n. 595.*

Schismaticus

Schismaticus ad Bullam fructuose accipiendam. *n. 34.*

Scriptura

Scripturam falsam efficere, falsificare factam, illis uti, ad reservationem Episcopalem *n. 457.*

Sepelire

Sepelire. Sepultura sacra defunctis est utilis. *n. 732.* Privilegium ad illam cum moderata pompa pro tempore Interdicti per Bullam concessum. *à n. 239.* In quo consistat moderata pompa? Ad quid dictum privilegium profit clericis? *Ibidem.*

Sepelire excommunicatum in loco sacro quoad reservationem Episcopalem. *n. 469.* Vide *Defunctus. Excommunicatio.*

Servi

Illos furari, aut fugitivos apud se retinere ad reservationem Episcopalem. *n. 486.* Vide *Venditio.*

Sigilli

Revelatio a sacerdote facta quoad reservationem Episcopalem &c. *à n. 458.*

Simonía

Simonía quid, & quotuplex sit, &

quoad reservationem Episcopalem, &c. *à n. 467.* Non intervenit in danda elemosyna pro Bulla. *num. 103.* Quoad compositionem. *n. 706.*

Simulator

Simulator quoad compositionem. *à n. 714.*

Societas Jesu

In Societate Jesu Religiosi Episcopis ad audiendas confessiones per superiores immediatos presentantur. *n. 281.* Illius confessarij a censuris, ad quas absolvendas habent privilegiu, absolvere non possunt extra sacramentum *n. 380.* Nullo gaudent privilegio Pontificio, nisi dependenter à Generali. *Ibidem.*

In Societate non est recepta constitutio Julij III. in qua dicitur, confessiones esse irritas, si fiant à Regulari cum approbatione Episcopi, absque sui superioris presentatione. *n. 281.* Fine.

In Societate confessarij deputati religiosos ejusdem à reservatis Pontifici extra Bullam cœnæ non possunt absolvere, sicut exteros absolvere possunt. *n. 56, & 343.*

In eadem novitij reservatis subjacent. *n. 66.*

Solicitatio

Solicitatio in confessione, vel occasione illius ad reservationem Episcopalem. *à n. 461.* Explicatio particulæ occasione illius, & propositio ab Alexandro VII. damnata. *Ibidem.*

Stationes. Vide Indulgentiæ Stationum.

Strepitus Forensis
Strepitus forensis in Ecclesijs, aut Cimiterijs exercitus est Sacrilegium, an reservatum? n. 426.

Suffocantes prolem
Suffocantes prolem ad reservationem Episcopalem n. 420.

Suffragia
Multa circa suffragia pro defunctis remissive. à n. 730. Vide *Missa, Indulgentia, Defunctus.*

Suspensio
Suspensio; an semper sit censura? à n. 390. Omnes suspensiones, quæ sunt censuræ possunt virtute Bullæ absolvi; non ita suspensiones, quæ sunt meræ pœnæ. à n. 391.

Suspensiones Pontifici reservatæ virtute Bullæ solum possunt absolvi semel in vita, & semel in morte. à n. 308.

T

Testis
Testis quoad compositionem per Bullam. n. 707. Vide *Juramentum.*

Testimonium Falsum
Testimonium falsum in actis quoad reservationem Episcopalem. num. 466. Vide *Juramentum falsum in iudicio.*

Thesaurus
Thesaurus Ecclesiæ quid sit? Et quis illius dispensator? n. 144.

Tingitana urbs
Tingitana urbs ad publicationem Bullæ. n. 72.

Tribunal
Tribunal Cruciatæ, de eo remissive. n. 623.

Tutor
Tutor ad acceptionem Bullæ pro infantibus, & amentibus. n. 39.

V

Venator
Venator per venationem damnum inferens ad compositionem per Bullam. n. 712.

Venditio
Venditio, & emptio indorum liberorum ad reservationem Episcopalem. n. 483. Punitur excommunicatione ipso facto Pontifici reservata. Ibidem. Venditio servorum mutorum, aut furdorû, vel alijs infirmitibus occultis affectorum, eas malitiose emptores celando ad reservationem episcopalem. n. 485. Videntes triticum, aut alia rebus deterioribus mixta ad compositionem per Bullam n. 713.

Veneficium
Veneficium quid sit? Illud mandantes, consulentes, & eo utentes &c. ad

R E R U M N O T A B I L I O R U M

ad reservationem Episcopalem. *num.*
407.

Vicarius Episcopi
do Vicarius Episcopi à reservatis
Episcopo non potest absolvere absq;
licentia, & hac concessa non intelligi-
tur concessa ad absolvendum à refer-
vatis Pontifici occultis, ad quæ tamē
sufficiet delegatio generalis ipsi ab E-
piscopo facta. 509.

Votum
o Votum quid sit? Et quæ ad illius
valorem requirantur? à n. 524. Votū
emissum ex gravi metu à causa ex-
trinsecè libera injuste incusso est inva-
lidum, non tamen juramentum; si ve-
ro emittatur ex gravi metu à causa
intrinseca, sive irrationali illato est
validum. Ibid.

Si quis dubitet an votum emisit,
illo non tenetur. n. 525. Vovere rem
Deo gratam sine animo vovendi est
peccatum mortale. Ibid. Materia im-
possibilis, & indifferens qua talis, &
opposita consilijs Evangelicis est ine-
pta ad votum. Ibid. Votum non
peccandi sive mortaliter, sive veniali-
ter est validum. Ibid. Vovere ali-
quid mortale est mortale contra reli-
gionem; vovere aliquid veniale,
probabilius est esse veniale. Ibid.

Quotuplex sit votum? n. 526. O-
cto modi, quibus cessare potest obli-
gatio voti explicantur à n. 27.

In Bulla conceditur privilegium
commutandi vota exceptis ultrama-

rino, castitatis, & religionis. n. 524.
Non tamen conceditur ad dispensan-
dum in illis. n. 537. Quæ in ea comu-
tatione consideranda sunt? à n. 530.
Varia commutationis exempla. Re-
missive. n. 532.

An commutatio virtute Bullæ fie-
ri possit in minus bonum, aut in æ-
quale, vel necessario faciendā sit in
maius bonum, sicut faciendā est ab i-
pso vovente? à n. 533. Quæ causæ re-
quirantur ad commutationem, sive
per Bullam, sive ex alijs privilegijs? à
n. 541.

Commutatio voti virtute Bullæ
in totum faciendā est in subventio-
nem temporalem. à n. 543.

An, & quando confessorius tenea-
tur commutare votum virtute Bullæ,
quando id à pœnitente petitur. à n.
545.

Commutari possunt virtute Bullæ
vota emissā post illius promulgatio-
nem. n. 548. Et extra confessionem?
num. 549. A confessario tamen ap-
probato si commutentur extra arti-
culum mortis. n. 550. Ubi etiam de
dispensatione, & commutatione faci-
enda à Regularibus virtute suorum
privilegiorum.

An confessorius virtute Bullæ pos-
sit commutare juramenta Deo facta?
An votum juramento confirmatum?
à n. 551.

Pro commutatione in praxi facien-
da duo exempla afferuntur. n. 554.

Quid faciendum de eleemosynis pro commutatione votorum taxatis, quas confessarij sub excommunicatione non possunt accipere. *num.* 555.

Quæ vota præter tria excepta non possint virtute Bullæ commutari? *n.* 557.

Potest commutari virtute Bullæ votum Deo factum in honorem ipsius Dei, vel alicujus Sancti, in utilitatem tamen alicujus tertij, non solum ante, sed etiam post acceptationem ipsius tertij. *n.* 558.

Qualia esse debeant vota castitatis, Religionis, & ultramarinum, ut virtute Bullæ non possint commutari, aut per jubilæum, vel Regularium privilegia. *n.* 561.

Ibid. debent esse absoluta, & non conditionalia, non pœnalia, simpliciter, & in totum de materia reservata, omnino spontanea, & non ex metu, etiam levi ab extrinseco per causam liberam incusso ad illa extorquenda. De materia non reservata, in quam Sûmus Pontifex commutavit votum reservatum. *n.* 565.

An nomine votorum, quæ in Bulla excipiuntur veniant juramenta Deo facta de iisdem materijs? *n.* 568.

An votum castitatis commutari possit quoties non sit votum immediatum castitatis, aut sit castitatis partialis. *n.* 569. Ubi etiam de voto virginitatis.

An votum ultramarinum commutari possit quando emissum sit non ob devotionem videndi loca sacra, aut in subsidium terræ sanctæ, sed ob alium finem honestum? *n.* 570. Ubi etiam de commutatione ejusdem voti quoad aliquas circumstantias peregrinationis.

Voti Religionis commutari possunt aliquæ circumstantiæ. Item votum perseverandi in religione prout contradistinguitur a voto illam ingrediendi. Item votum ingrediendi ordinem militare, qui solum voveat castitatem conjugalem. Item votum ingrediendi aliquam congregationem à Sede Apostolica pro vera religione non approbatam. *n.* 571.

An commutari possint vota excepta, quando vovens per illa solum vult obligari sub veniali? Aut Episcopus ex urgente necessitate potest illa dispensare? Aut ab habente potestatem dominativam possint irritari. *n.* 572.

Petenti commutationem voti ultimo die anni durationis Bullæ potest commutari hoc modo: *Ex nunc id votum tibi commuto in opus, quod ego, vel quidam doctus designabit.* Et ex tunc manebit pœnitens liber ab onere observandi votum. *n.* 99.

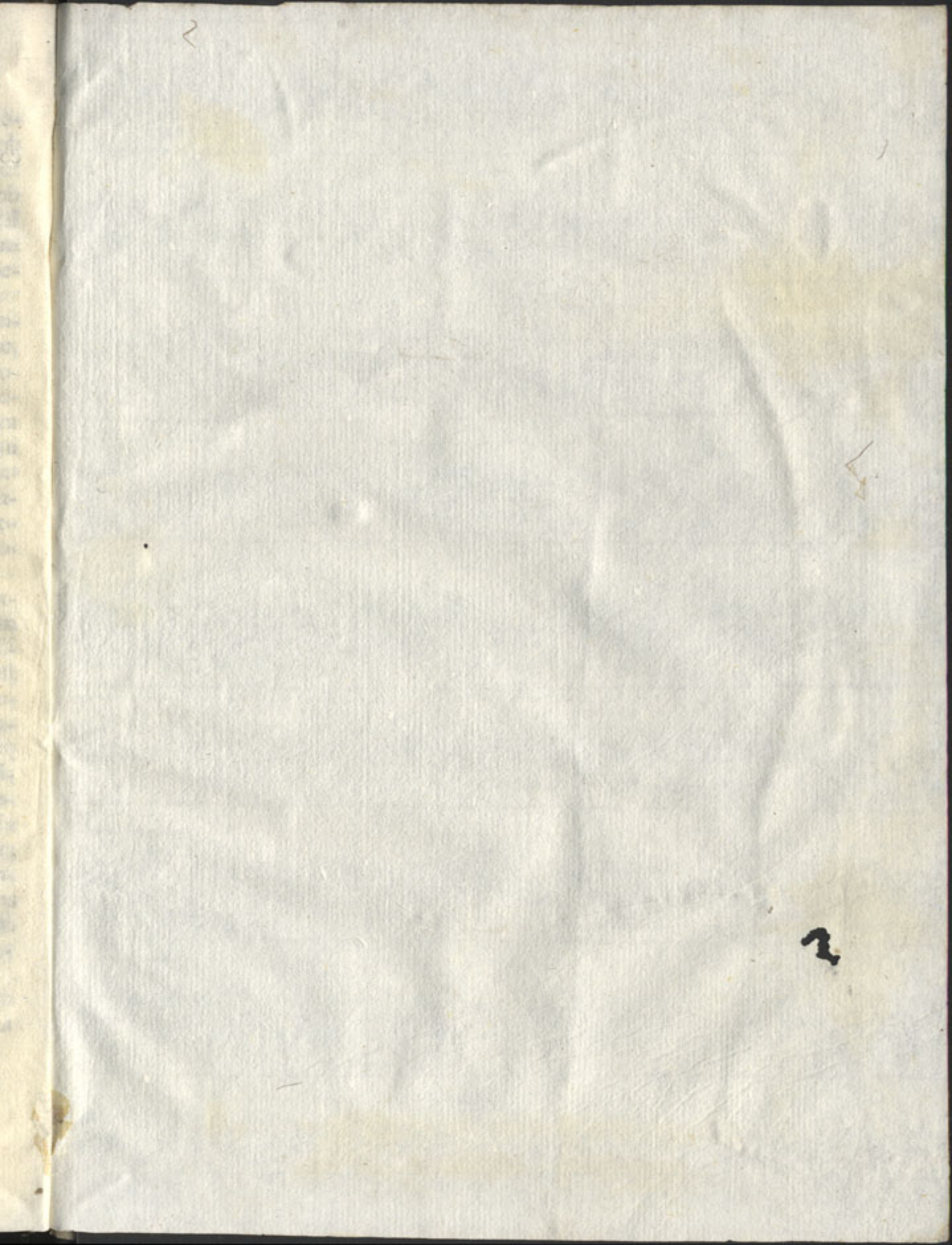
Vide *Commutatio, Dispensatio.* *Usura*

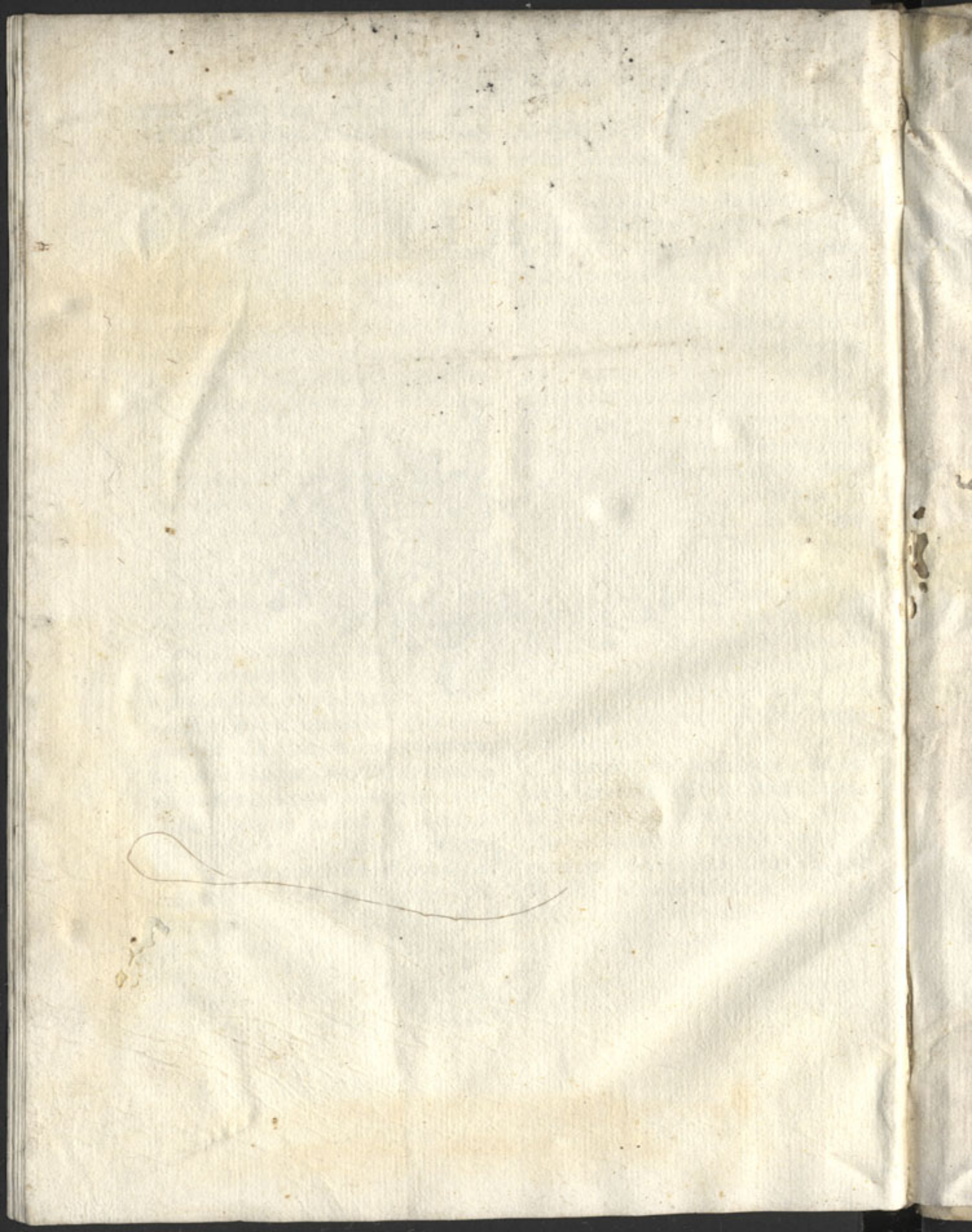
RERUM NOTABILIORUM

Usura 702. Et ibidem tres propositiones
Usura quid sit? Et quoad ad damnatę ab Alexandro VII. & ab In-
compositionem per Bullam. *num.* nocentio XI.

F I N I S

1774

1775

1776

1777

1778

1779

1780

1781

1782

1783

1784

1785

1786